

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 282.
1939. december 12., kedd.

Redactor responsabilis:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradul Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 1071-1938, Trff. Arad.

A Népszövetség felszólította a Szovjetet, hogy 24 órán belül szüntesse meg a katonai műveleteket

A norvég kiküldött lett a Népszövetség elnöke — Ujabb finn repülőgépek Leningrád felett

Finnország nem népszövetségi határozatokat, hanem tényleges segítséget kér

Genf. A népszövetségi közgyűlés nyilvános ülésének megnyitása után Carton de Wiard, a népszövetségi tanács elnöke közölte, hogy a jelölt bizottság a következő indítványt tette: Elnök: Hambro norvég kiküldött, míg alelnökök: Belgium, Anglia, Kanada, Egyiptom, Franciaország, Portugália és Svájc delegátusai. A népszövetségi közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta és Hambro lelkes ünneplés közben foglalta el az elnöki széket.

A közgyűlés nevében Carton de Wiard üdvözölte az új elnököt. Rámutatott beszédében azokra a tragikus eseményekre, amelyek a Népszövetség megalakítása óta a világra zúdultak. Kétségtelen, hogy a Népszövetség nem élt még át sohasem súlyosabb órákat, mint most. Utalt arra, hogy az új elnök azok közé tartozik, akik hisznek az államok közötti együttműködés szükségességében és akik nem esnek kétségbe a jövő miatt.

Ezután Hambro elnök beszélt. Megköszönte a Népszövetség bizalmát, majd válaszolt az üdvözlő szavakra. Kijelentette, hogy minden állam és minden kiküldött feladata, hogy a Népszövetség szolgálatába álljon és csatlakozzék a de Wiard által kifejezésre juttatott eredményekhez.

A Népszövetségnek egy olyan állam jegyzékével kell foglalkoznia, amelyet a Népszövetség egy másik tagállama fenyeget. A jegyzéket küldő állam hősiessé védekezik. A nemzetközi együttműködés súlyos óráit éljük. Ugy kell cselekednünk, hogy a függetlenségért küzdő kis népek ne csalódjának és hogy ez a genfi gyűlés kiinduló pontja legyen a népek közötti szolidaritásnak és segítségnyújtásnak.

Beszéde után az elnök a közgyűlést felülgesztette.

Meghívják az ülésre Moszkva megbízottját

A Népszövetség hétfő délutáni ülésén a svéd kiküldött indítványozta, hogy küldjenek Moszkvába felszólítást, hogy Szovjetország képviseltesse magát a Népszövetség szerda délutáni ülésén, amikor a finn jegyzékben foglalt panaszokat tárgyalják.

Amennyiben Szovjetország a felszólítás ellenére sem küldi el megbízottját, hogy részt vegyen a finn jegyzékben foglalt panaszok vitájában, azt az orosz megbízott távollétében is megtárgyalják.

Ugancsak a hétfő délutáni ülés alkalmá-

val szólalt fel a finn megbízott is, aki megkapó szavakkal ismertette országa tragédiáját, s súlyos szavakkal bélyegezte meg Szovjetország magatartását.

A finn kiküldött felhívással fordult a civilizált világhoz, hogy minden tekintetben támogassák a finn népet az oroszok elleni küzdelemben.

A Népszövetség hétfőn délután tartotta meg második ülését és azon a finn jegyzék ügyével foglalkoztak. Horsti finn delegátus elsősorban köszönetet mondott azért a buzgalomért, amellyel a Népszövetség tagállamai támogatják a finn jegyzékben foglalt kérelmeket. Választa ezután a finn delegátus az orosz támadás körülményeit és meghatott szavakkal ismertette, hogy az orosz szárazföldi, tengeri és légi haderő egységei naponta finn harcok életét oltják ki.

Helsinki. Tegnap újabb propaganda-repülést végeztek a finnek Leningrád fölött. Röpcédulákat dobták le azzal a figyelmeztetéssel, hogy a finn repülők

a föld színével teszik egyenlővé Leningrádot, ha az oroszok még egyszer bombázzák a védtelen városok polgári lakosságát.

A finnek az angoloktól vásárolt motoros torpedókkal támadást intéztek Kronstadt ellen és több orosz hajót súlyosan megrongáltak. Petsamótól 3 kilométernyire elkezdődtek harcok folynak és a finn csapatok súlyos veszteségeket okoznak az oroszoknak. Hangő-szigetét tegnap uiból bombázták.

A leningrádi katonai körzet parancsnoksága a következő hivatalos jelentést adta ki:

Murmanszkból elindult csapataink december 9-én Petsamótól 50 kilométernyire délre megszállták a finn állásokat. Petsamo kikötőjét megtisztították az aknáktól. Az Uchta, Rapola, Zorocosa és Petrosavosz környékéről kiindult csapataink 70—80 kilométert haladtak előre.

Sumosalvi elfoglalása után csapataink áttörték a finn legfontosabb védelmi vonalat. Pajpailjoki mellett állandó harcok közben folytattuk előnyomulásunkat Koxholm felé.

Cáfolják a finn erődítési vonal áttörését

Helsinki. A Finn Távirati Iroda kitalálásnak minősíti azt a hírt, hogy a szovjetcsapatok bevették volna a finn erődítési vonalak egy részét. A Reuter-ügynökségnek a finn határról érkezett jelentése szerint Petsamo környékén hatalmas harcok folynak és a finnek erővel ellenállanak.

— Finnország — mondotta — nemcsak buzdító szavakat vár a Népszövetségtől és nemzetközi határozatokat, mert ezekkel nem tud harcolni az orosz fegyverek ellen. Finnországnak tényleges segítségre van szüksége és kérem, hogy a tagállamok tegyék meg kötelességüket, mintahogy Finnország is áldozatokat hoz. Finnország legbecesebb javát, a finn nemzet vérének áldozza fel az oroszok elleni harcban.

A finn jegyzék tanulmányozására kiküldött 13-as bizottság tagjai között: Uruguay, Franciaország, Anglia, Bolívia, Írország, Egyiptom, Portugália, Venezuela, Svédország, valamint Kína megbízottai szerepelnek.

A Szovjethez intézendő távirat

A Népszövetség bizottsága elfogadta a svéd kiküldött javaslatát és

táviratilag felszólította Szovjetországot, hogy 24 órán belül szüntesse be a Finnország elleni támadásait és közölje, hogy hajlandó-e a Népszövetség felügyelete alatt tárgyalásokat kezdeni az ellentétek békés elintézése érdekében.

A küldöttségek vezetői vasárnap egész napon át egymással folytattak tanácskozásokat. Különösen a francia küldöttség tagjai tették ki élénk tevékenységüket.

A francia küldöttség a görögökkel, a jugoszlávokkal, a kínaiakkal, a portugálokkal és a svéddekkel tanácskozott. Ezenkívül Paul Boncour, a francia küldöttség vezetője hosszabb tanácskozást folytatott az angol küldöttség két vezetőjével. A finn küldöttek feltűnő részletességgel folytattak tárgyalást a svédekkel.

A finn hadihelyzet

A Times azt írja Rotterdamból, hogy tegnap újabb harminc olasz repülőgép haladt el Németország felett Finnország irányában.

A gépek Marcheti Savoya típusúak voltak. Az olasz repülők Németországban leszálltak és benzinkészletüket kiegészítették, majd folytatták útjukat Helsinkibe. A Finnországba küldött olasz gépek száma ezzel nyolcvanra emelkedett.

Ismét Finnország mellett tüntettek Rómában

Róma. Az olasz fővárosban tegnap újabb rokonszenvtüntetés zajlott le Finnország mellett. Több száz főből álló csoport járta be az olasz főváros uccáit a következő kiáltással: „Éljen Finnország. „Le a Szovjettel!” A rendőrség nem lépett közbe.

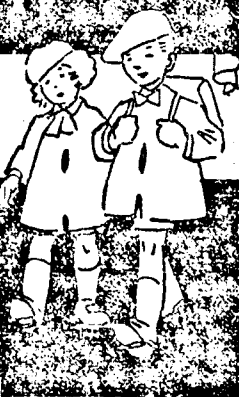
A szovjet távirati iroda szerint az orosz hadsereg nem szándékoszik bombázni Svédország keleti partjait és az Aaland-szigeteket

Moszkva. (Rador.) A szovjet távirati iroda közli a leningrádi katonai körzet parancsnokságának hivatalos jelentését. Eszerint december 8-ikán a szovjet haderő csapatai minden irányban folytatták előnyomulásukat. A kedvezőtlen idő miatt felderítő repüléseken kívül nem volt más légi tevékenység.

A szovjet távirati iroda a leghatározottabban cáfolja, hogy a szovjet csapatok dum-dum golyókat és mérges gázokat használtak volna. Teljesen kitalált az a hír is, hogy a szovjet az Atlanti-óceán partjait akarja kiterjeszteni harci tevékenységét és bombázni

— Figyeld ide, Miki! Feltörtem a perselyemet és elmegyek a Daciához sorsjegyet venni.

— Ugyanigy teszek én is. Anyuka nem fog haragudni. Hiszen ő is nyert a Daciánál.

VASÁRORON ÉS
SOPRÁN ÉS
DOPPIÁN ÉS
DOPPIÁN ÉS

DACIA

SORSJEGYÁRUDÁINÁL

Aradi főkelektor: Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

szándékozna Svédország keleti partját és az Aaland-szigeteket.

Lenin és a finnek

Lenin mondta két évtized előtt, éppen a finnnek kötött megegyezés alkalmából, hogy: „várj meg az orosz kommunistát és megtalálod alatta a sovén nagyorost.” Ez a kijelentés abból az alkalomból hangzott el, hogy a Szovjetország vezető kommunista párt nyolcadik kongresszusán kifogásolták a mai Oroszország megalakítójának politikáját, mely nem akadályozta meg, hogy Finnország teljes függetlenségét visszanyerje. Lenin, elvének megfelelően, azon az állásponton volt, hogy a finnek joga eldönteni azt, milyen államformát akarnak maguknak és milyen viszonyban akarnak tovább élni Oroszországgal. Ezt az álláspontját Szovjetország megalapítója változatlanul keresztül is vitte s a finn alkotmányozó gyűlés 1917. december 6-án akadály nélkül határozhatta el, hogy Finnország ezután független köztársaság lesz, minden államjogi kapcsolat nélkül Oroszországgal. Helsinkiben ennek az időpontnak 22-ik évfordulóját ünnepelték meg pár nap előtt, amikor a finnek sorsa iránt szenvedélyesen érdeklődő Egyesült-Államok népének nevében Roosevelt elnök is üdvözölte Kallio finn köztársasági elnököt. Szovjetország nevében Lenin 1917. december 31-én ismerte el a Moszkvába küldött finn delegáció előtt Finnország függetlenségét, amit pár nappal később, 1918. január 4-én a szovjetek központi tanácsa is jóváhagyásával pecsételt meg. És nem érdekesség nélküli, hogy Lenin nevében ezt a jóváhagyási indítványt Stalin terjesztette elő és védte meg az ellentmondásokkal szemben. Ugyanaz a Stalin, aki most, mint Oroszország diktátora, kiadta a rendeletet az így alakult szabad Finnország megtámadására. A változás nem jelentéktelen Lenintől Stalinig.

Trockij véleménye Moszkva politikájáról

Mexikó. (Evenpress.) Leon Trockij tegnap fogadta a sajtó képviselőit és kijelentette, hogy az Egyesült-Államoknak meg kell szigorítaniuk állásfoglalásukat a Szovjettel szemben. Trockij ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy „a szovjet jelenlegi vezetősége lényegesen eltávolodott a kommunista eszmévilágtól és Hitler nemzeti szocializmusának főkéntérményeként szerepel.”

Moszkvában az észts hadsereg főparancsnok

Moszkva. (Rador.) Laidonel tábornok, az észts hadsereg főparancsnoka tegnap Moszkvába érkezett, ahol Smorodinov tábornok, a szovjethadsereg vezérkari főnök helyettese fogadta több katonai előkelőség jelenlétében. Laidoner tábornok később kihallgatáson jelent meg Vorosilov marsallnál, aki villásgöggel adott az észts hadsereg főparancsnok tiszteletére.

Főparancsnok vette át a svéd haderő vezényletét

Stockholm. A Svéd Távirati Iroda jelenti: A svéd hadsereg főparancsnokává Törner altábornagyot, a vezérkar főnökét nevezték ki. A svéd haderő főparancsnoka a kinevezés után a következő napiparancsot adta ki:

Katonák! Az ország biztonsága a Ti acélos akaratotokon nyugszik. A svéd haderőnek egységesen kell felsorakoznia, hogy az ország biztonságát megvédelmezze.

Törner a vezérkar főnökévé még az elmúlt év nyarán nevezték ki és az erről szóló törvényt kimondja, hogy amennyiben úgy alakul a hely-

Mentesítik az olasz hajókat a szigorított tengeri ostromzár alól

Rómából jelentik: Sir Percy Lorraine, Anglia olaszországi nagykövete az elmúlt héten Máltába utazott, ahol több napig tartózkodott. A római angol nagykövet hosszabb megbeszélést folytatott a máltai angol haderő főparancsnokával. Olasz beavatott körök szerint a római angol nagykövet és a máltai angol tengeri haderő fő-

parancsnoka annak lehetőségét vitatták meg, hogy miképpen könnyítsék meg az olasz hajók részére a szigorított angol tengeri blokádnak intézkedéseinek végrehajtását. Bizonyos körök tudni vélik, hogy később az olasz hajókat teljesen kivonják a blokádnak intézkedése alól.

Oroszország Londonra hárítja az ostromzár következményeire a felelősséget

Moszkva. (Rador.) A Tass ügynökség közölte a külügyi népbiztosságnak a moszkvai angol nagykövethoz intézett tiltakozó jegyzékét a november 28-án kiadott és a német áruk semleges országokba irányított szállításának megakadályozására vonatkozó angol ostromzár-intézkedések miatt. A tiltakozó jegyzék szerint Angliának ez az intézkedése nemcsak, hogy a nemzetközi jogba ütközik, hanem nagy mértékben sérti a semleges országok kereskedelmét. Ez a módszer példa nélkül áll és ezért a szovjetkormány a legerélyesebb tiltakozásának kifejezése mellett Angliát teszi felelőssé az esetleges károkért.

Japan „kipróbálja” a szigorított tengeri ostromzárát

London. A Stefani hirsolgálati iroda közli, hogy december 9-én jelentették Londonba, hogy Japan állítólag ki akarja próbálni az új angol határozatot a német kiviteli tilalmat illetően. Ebből a célból a 8.000 tonnás Sanyo, amely német árukat szállít, parancsot kapott az indulásra. Rotterdam kikötőjéből. Ha ez a hír igaz, akkor az angol kormány nehéz helyzetbe jut, mert a hajó árukészletének lefoglalása komoly következményekkel járhat. Ha pedig vizsgálat nélkül hagyja Anglia a japán hajót, a német kivitel elleni angol-francia blokádnak csak „elméleti” marad.

A bucaresti rádió ismertette a szovjetkormány Románia iránti álláspontját

Bucaresti. A bucaresti-i rádió hirsolgálati a Tass ügynökség következő hivatalos közleményét továbbította:

„A nemzetközi sajtóban és több rádióállomás közlésében vált ismeretessé az olasz Stefani ügynökségnek olyan értelmű híradása, mintha az orosz szovjetkormány támadást készítené elő Románia ellen. Illetékes orosz kormánykörök szükségesnek tartják hangsúlyozni ennek a híradásnak abszurd természetét. Ez a híradás ugyanis ellentétben áll Oroszország és Románia között fennálló megállapodásokkal, amelyeknek lényegesen kölcsönös megnemítámadási elv alapján áll.”

„Németország ellátásánál rendelkezésre áll majdnem az egész szárazföld”

Berlin. Funk német birodalmi gazdasági miniszter tegnap előadást tartott Németország hadigazdálkodásának főlényéről. Kijelentette, hogy a gazdasági mozgósítás érdekében tett intézkedések tervszerűen és akadály nélkül mennek végbe az egész országban. Az

zet, akkor a vezérkar főnökét kell kinevezni a svéd haderő főparancsnokává. Ugy látszik, hogy az a rendkívüli esemény, amely egy ember a kezébe teszi le a svéd haderő főparancsnokságát, most bekövetkezett.

Különben, a svéd önkéntesek csapata, mely Finnország megsegítésére siet, 1500 főből áll. Az önkéntesek számára megindított eddigi gyűjtés félmillió svéd koronát eredményezett.

Berlin nem tiltakozik a szovjet-blokádnak ellen

Berlin. Felhatalmazott forrásból jelentik, hogy a finn partokra vonatkozó szovjet blokádnak kihirdetése hivatalos formában történt. Oroszország elhatározását a német sajtó is közölte, de tartózkodott mindennemű magyarázattól. Ami pedig a hivatalos német politikai köröket illeti, elismerik, hogy a szovjet-blokádnak miatt nagyon bizonytalan helyzet keletkezett a népek és fajok jogait illetően. De amint beavatott forrásokból kiszivárgott, mégsem várható ebben a kérdésben valamilyen tiltakozás a német külügyi politika vezető köreinek részéről, akik befejezett ténynek tekintik a szovjetkormány határozatát.

parancsnoka annak lehetőségét vitatták meg, hogy miképpen könnyítsék meg az olasz hajók részére a szigorított angol tengeri blokádnak intézkedéseinek végrehajtását. Bizonyos körök tudni vélik, hogy később az olasz hajókat teljesen kivonják a blokádnak intézkedése alól.

elsőrendű ipari nyersanyagokat, amennyiben az lehetséges. Németország maga állítja elő. A világháború idején Németország három oldalról volt körülzárva. Ma azonban egész más a helyzet, mert ellátásában rendelkezésére áll majdnem az egész európai szárazföld. A pénzügyi gazdálkodásra áttérve megjegyezte, hogy Németország igyekszik elkerülni a pénz értékének csökkentését s igyekszik elhárítani a hadi nyereségek csökkentését. Végül annak a szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogy Németország ebből a háborúból győzelmesen kerül ki.

Visszatért Angliába VI. György király

London. VI. György angol király, aki mint ismeretes, szemlét tartott a nyugati fronton állomásozó angol haderő felett, egy torpedóromboló fedélzetén visszatért Angliába.

Hollandia magyarázatot adott a tengeri zárlat elfogadásáról

Hágából jelentik: A németalföldi kormány félhivatalos nyilatkozatban válaszol a német kormányra arra a félhivatalos közlésére, mely szemrehányást tesz Hollandiának, amiért késznek jelentette ki magát az angol-francia tengeri zárlat ellenőrző intézkedéseinek teljesítésére. A holland jegyzék arra utal, hogy amennyiben ez az intézkedéseket el nem fogadják, fegyverrel kellene védekeznie, ami háborúra vezetne Angliával és Franciaországgal. A semleges nagyhatalmaknak lehet egyéb módjuk a zárlat elleni védekezésre, de Hollandia számára nincs más védekezés, mint a megelőzése a tengeri kereskedelmi áruk lefoglalásának.

Lezárták a holland-német határt!

Amszterdam. A holland-német határt lezárták. A holland fővárosba mind nyugtalanítóbb hírek érkeznek ami a kormányt arra készíti hogy a legnagyobb mértékű elővigyázatossági intézkedéseket fogantossítsa.

A nyugati hadszíntér

Páris. A francia hivatalos jelentés szerint az arcvonalon nincs semmi jelentős változás.

Berlin. A német hivatalos jelentés a következő: A Mosel és a Pfälzi erdő között csekély tüzéségi tűz volt. Ettől eltekintve az egész arcvonalon nyugalom volt. Az angol csatorna nyugati kijáratánál két tartály hajót 18.000 tonna ürtartalommal elsüllyesztettünk.

Karácsonyi vásárunk

nemcsak üzletházunk összes földszinti helyiségeiben van, hanem felhívjuk vevőközönségünk figyelmét

emeleti kiállítási termeinkre Szabó Albert
is, ahol 100.000 drb. különböző tárgyat igen redukált áron hozunk forgalomba **üveg és porcellán nagyáruháza**

Az amerikai Hearst-lapok Németországgal való szovjetellenes szövetezésre hívják fel Angliát

Bucuresti. A „Tempo” című bucuresti-i lap továbbítja a francia sajtónak azt az értesülését, amely szerint az amerikai Hearst-lapok felhívják Angliát, hogy szövetkezzék Németországgal Oroszország ellen. Ugyanezre hívja fel Anglia figyelmét a norvég sajtó is.

Veszteséglista az eltűnt angol hajókról

Londonból jelentik: A Willowpool nevű 4815 tonnás angol kereskedelmi gőzös aknába ütközött és elsüllyedt. A hajó legénysége elpusztult. Az angol tengernagyi hivatal hivatalosan közli, hogy az alábbi hajók már ré-

Kedvező hatást váltott ki a Balkán-államokban a fasiszta nagytanács a lásfoglalása

Budapest. A Stefani-iroda jelenti: Majdnem minden magyar lap nagy meglepéssel tárgyalja a fasiszta nagytanács határozatait. Az Új Nemzedék kiemeli azt a határozatot, amely Olaszország közvetlen befolyásáról szól Európának a délkeleti sarkában és hozzáteszi a lap, ezt meg kell értenie Oroszországnak. A Mai Nap megemlíti, hogy az elhangzott kijelentések nemcsak Európa délkeleti országaira, hanem az egész világ számára politikai fontossággal bírnak. Meg kell érteni, — teszi hozzá a lap —, hogy Olaszország nem tűrheti idegen hatalmak hegemoniatörekvéseit olyan nemzetek fölé, amelyekhez Olaszországot életérdekek fűzik. Az összes lapok hosszú tudósításokat közölnek a különböző fővárosokból, amelyek mind a fasiszta nagytanács határozatait latolgatják és magyarázzák.

Belgrád. A fasiszta nagytanács ülése és határozata még mindig élénken foglalkoztatja a jugoszláv sajtót. A belgrádi lapok vezető helyen foglalkoznak Olaszország magatartásával. A lapok azt írják, hogy Olaszország nem semleges állam, csak nem avatkozik be a konfliktusba, de vigyáz arra, hogy érdekeit

gebben hiányzanak és így azokat elveszetteknek lehet nyilvánítani: Asslea 4222 tonnás, Newton Beech 4651 tonnás, Huntsamu 8196 tonnás, Trevanton 5299 tonnás hajó. Az angol tengernagyi hivatal egy másik hivatalos jelentésében közli, hogy a megtorpedozott Jersey nevű angol hajó két tisztje eltűnt. Hasonló képen eltűnt 8 tengerész is. A hajó megtorpedozásának igen sok súlyos sebesültje van.

Papen visszaérkezett Berlinbe

Londonból jelentik, hogy Papen, Németország törökországi nagykövete váratlanul visszakerült Berlinbe. Állítólag Papennek nem sikerült törökországi tárgyalásai során a török kormányt szövetségeseitől eltántorítani, holott Berlin nyíltan a diplomáciai összeköttetés megszakításával fenyegette meg Ankarát.

ne sértsék meg. A belgrádi lapok azt írják, hogy Olaszországnak érdeke a balkáni status quo megtartása.

Szofia. A Stefani-iroda jelenti: Bolgár politikai körök azon a véleményen vannak, hogy a fasiszta nagytanács kijelentése Olaszország és a Balkán közötti viszonytal kapcsolatokban a legbiztosabb kezesség a békét és az igazságot illetően Európának ebben a részében.

A Dr. WANDER S. A. üzemek készítménye

LAPZÁRTA:

Páris. A Havas távirati ügynökség közlése szerint vasárnap az oroszok légitámadást intéztek Hanko városa ellen. Egy svéd lap értesülése szerint az orosz légitámadás alkalmával a finn léghajókat ütegek egy orosz gépet lelőtték.

Helsinki. Illetékes finn körök cáfolják azt az orosz jelentést, amely szerint az orosz csapatok tervszerűen, naponta 6—10 kilométeres előnyomulást végeznének.

Karéliából jelentik, hogy a finn csapatok több olyan bányabombardáló oltozott közepással orosz katonát fogtak el, akik nem tudnak oroszul és elmondották, hogy velük azt hitették el, hogy csupán legyőzvénykorlatra viszik őket.

Berlin. Német hivatalos jelentés szerint a lettországi németek hazatelepítése december 15-ig befejezést nyer. Eddig 47 ezer lettországi németet szállítottak a német birodalomba. Ebben a számban nem szerepelnek a 16 éven aluli gyermekek.

Helsinki. A finn kormány hétfőn 25 oldalból álló Fehér Könyvet adott ki. A könyv a finn—orsz háborút megelőző legutóbbi diplomáciai tevékenység adatait ismerteti. Így többek között leközlük az október 14-iki orosz jegyzéket, amelyben Szovjetország Finnországgal szembeni igényeit ismertette. Szerepel a könyvben az október 23-án megküldött finn válaszigény, majd az ugyancsak október 23-iki orosz ellenjavaslat is ismertetésre kerül. A november 3-iki orosz jegyzékről is beszámol a fehér könyv, amelyből kiderül, hogy Szovjetország Finnországgal szembeni követelései teljesíthetetlenek voltak. Az oroszok többek között Hanko 30 évre történő átengedését kérték és ott 56 olyan erődítményt építettek volna, ahonnan szükség esetén a Finn öblöt teljesen zár alá tudták volna venni. Szovjetország egy nyilvános had-

osztály, két légi és két gépesített osztag Finnországban történő elhelyezését és egy gépkocsipark létesítését kérte.

Semmitőszéki döntés

a nyugdíjat nem élvező magyar vasutasok ügyében

Bucurestiből jelentik: Nagyjelentőségű elvi-döntést hozott, mint végső fórum, a bucuresti-i Semmitőszék a magyar vasutasok ügyében. Elbocsátott és nyugdíjat nem élvező magyar vasutasok ugyanis perrel támadták meg az államot és ebben nyugdíj-jogosultságuk elismerését, valamint nyugdíj-illetményük visszamenőleg való kifizetését kérték. A Semmitőszék mai döntésében leszögezte, hogy a román állam jogutódja Magyarországnak és ezek szerint nem csak vagyonát, de terheit is örökölte. Ilyen alapon vállalnia kell a nyugdíjba küldött vasutasok illetményeinek kifizetését. Eldöntötte továbbá a Semmitőszék azt, hogy a nyugdíjat a pénzügyminisztériumnak kell folyósítania.

„URANIA”
Telefonköv: 12—32.

Ma este 9.30-kor ünnepélyes Diszbenmutató!
A román filmművészet első ünnepe!

Az első világviszonylatban nagyszabású román film!

LOBOGÓ FÁKLYÁK

Látványos kiállítás, gyönyörű tájak és muzsika, mozgalmas, pergő cselekményű társadalmi dráma, sok humorral.

Az utóbbi hét háborús eseményei a legújabb francia, angol és német világhíradókon keresztül. George Vraca, Nutzi Donna. Zene: Const. Bobescu, a közkedvelt Gidáli-testvérek zenekarával.

Kérjük a jegyekről idejében gondoskodni! Kedvezményes jegyek szigorúan felfüggesztve!

Helyi cím: Olariu Ioan, Arad, Str. Bratianu 3. Telefon: 21-19.

Stinghe Dimitrie ezredes-prefektus felhívása Arad és a megye lakosságához

Azok a rendkívül komoly idők, amelyeken minden nép átmev, minket románokat is arra kötelez, hogy a legnagyobb gondot fordítsuk az ősi birtokállomány megőrzésére és biztosítására. A védelem legfőbb eszközét a hadsereg képezi. Az ország kormánya atyai gondoskodással elhatározta, hogy drága hadseregünk felszerelését és tökéletesítését minden eszközzel intenzívebbé teszi, azért, hogy kötelességének bármely pillanatban eleget tudjon tenni. Ebből a célból úgy döntött, hogy megadja a lehetőséget az ország jó hazafiainak és lelkiismeretes polgárainak a hozzájárulásra: belső kölcsönt bocsátott ki a hadsereg felszerelésének javára, amely az aláíróknak jelentős hasznot nyújt. A december 7-én megalakult szervező bizottság a hazafias adakozásra felhívja a megye

egész lakosságát, hogy feleljen az ország hívó szavára. A hadseregfelszerelési bönök kibocsátása, amellyel, hogy rövid felárra jelentős kamatot fizet, biztos tőkebefektetés és megadja a lehetőséget a kormánynak, hogy megvalósítsa az ország feljegyzésének művét. A megyei szervezőbizottság felkérte a szakmai testületek vezetőségét, hogy szervezzék meg és népszerűsítsék a hadfelszerelési bönökbe való befektetés gondolatát. Ezután is kérjük ezeknek a szervezeteknek a tagjait, valamint a lakosságot, hogy tegyen eleget a hozzá intézett felhívásnak. Az aradmegyei szervező bizottság elnöke: STINGHE DIMITRIE ezredes, Aradmegyei prefektusa.

Giurescu Front-miniszter:

„Rövidesen megkezdődik az eddig jelentkezett Front-tagok véglegesítése“

Értekeziet az ország kisebbségeinek képviselőivel a Népközösségek munkájáról, valamint a Front nemzeti felhívásainak kinevezéséről. Bucarestből jelentí távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Giurescu Constantin, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának minisztere szombat délelőtt 10 órára magához kérte az ország kisebbségeinek képviselőit, hogy megbeszélést tartson velük a Népközösségek munkájáról, valamint a Front kisebbségi főtákarainak kinevezéséről. A megbeszélésen jelen volt Tataru Coriolan Szamos-tartomány királyi helytartója, valamint a magyar, német, orosz és bolgár népközösségek megbízottjai. A Magyar Népközösséget dr. Mikó Imre főtákar képviselte. A miniszter ismertette elképzeléseit a Népközösségekkel kapcsolatban, majd a titkárok kinevezéséről tájékoztatta a megjelenteket. Ezután az értekezlet résztvevői egyenként megírták észrevételeiket és így kikristályosodott az a vezérelv, amely a fontos kérdések megoldásának alapját képezi. Giurescu miniszter még felkérte a megjelenteket, hogy 19-én délután is keressék fel, hogy gyakorlati kérdésekben döntést hozzanak.

Különben Giurescu Front-miniszter nyilatkozott a sajtó munkatársainak a Front járási és községi titkárainak kinevezéséről, majd pedig a következőket mondotta: — A kinevezések megtörténte után a Front városi és falusi tagjainak véglegesítésére került a sor. Ezt a munkát a titkárok végzik el. Hangsúlyoznom kell, hogy a Front megalakulásakor való jelentkezés, illetve csatlakozás egymagában még nem jelent azt, hogy az illető már eleget tett azoknak a feltételeknek, amelyek a Front-tagság megkövetel. Ez a kérdés egyébként véglegesen tisztázást nyer a közeljövőben megjelenő szabályzatban, amely a Front tagjait két osztályba osztja: aktív és csatlakozó tagokra. Az első kategória ugyan csak két részre oszlik: ideiglenes és véglegesített tagokra. — Miatán az eddigi jelentkezett tagok csatlakozásának jóváhagyása megtörtént, ezek a tagok megválasztják a végleges titkárokat, valamint a Front helyi tanácsát, amely a titkárok munkáját egészíti ki. A tanács tagjai közül

a titkárt is beelőrtve, választják majd meg a községi bírakat, valamint a községi tanácsot. — Mindezekből egy következtetést lehet levonni: A Nemzeti Ujjászületés Frontjának meg szervezése a kidolgozott tervnek megfelelően folyik és ezt a tervet teljes elhatározottsággal a legkisebb részletekig megvalósítjuk. Aki azt hiszi, hogy ezt a szervezési munkát érdekelt csoportok, vagy kollégális vacsorákkal hátráltatni lehet, téved és csalódik. A közeljövő ezt bebizonyítja. A Front szervezete állandó és közvetlen kapcsolatot teremt a tömegek és a kormányzat között, ugyanakkor pedig folytatja a polgárok politikai nevelésének munkáját a nemzeti szolidaritás, a társadalmi etika és a gazdasági fejlődés eszméjének alapján, végső célja pedig: az ország megerősítése és a király dicsősége. A miniszter egyébként bejelentette, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontja új szervezeti szabályzatának megjelenése után újabb nyilatkozatokat tesz a sajtó munkatársai előtt.

Az aradi zsidó hitközség közgyűlése

Hitközségi közlöny kiadása — Beszámoló a Szociális Ügyosztályról — Új előjárósági tagok választása

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap délelőtt rendes évi közgyűlést az aradi zsidó hitközség. A közgyűlést Lakatos Aladár hitközségi elnök vezette, aki megnyitójában kegyeletes szavakkal emlékezett meg Reich Jenő, a hitközség 15 éven át volt pénztáros-jegyzőjének elhunytáról, majd ismertette a zsidóság helyzetének a háboru kitörése óta történt nagy mérvű súlyosbodását, a lengyelországi zsidóság helyzetét és a zsidó menekültek ügyében tett lépéseket.

Raab Zoltán főjegyző a költségvetést ismertette, amelynek tárgyalása során egy havonként megjelenő hitközségi közlöny kiadását határozta el a közgyűlés, amelyet teljesen díjtalanul adnak a hitközség adófizetőinek. A költségvetést dr. Székely Lajos nagyhatású és értékes felszólalása után a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Ugyanakkor a pénztárosi tisztségre Klein Mózes, a jegyzői tisztségre Leichtmann Andort választotta meg a közgyűlés.

Ezután a szociális ügyosztály megalakításáról és annak szervezési munkálatairól számolt be az elnök. Kifejtette, hogy a szociális ügyosztálynak a zsidóság társadalmi és gazdasági bajainak leküzdése a legfőbb feladata. Céljait a meglévő intézmények megerősítése és megfelelő új intézmények létesítése által kívánja megvalósítani. A társadalom cselekvő szolidaritásával és áldozatkészségével elsősorban a kisegyszisztenciák megmentésére törekszik, mielőtt ezek közadakozásra szorulnának. Ecéből rövidesen megkezdődik a kamatmentes kölcsönt nyújtó Gemilath Chessed-kassza, amelynek anyagi alapja már biztosítva van. Ugyan csak a szociális ügyosztály keretéből indult ki a nagyváradi határozatoknak megfelelően az OSE zsidó egészségvédelmi intézmény helyi alakulatának megszervezése, amelynek nemes célkitűzéseiről az elnök áttekintő ismertetést adott. Egyben vázolta az országos menekültügyi bizottság szervezési munkáját és feladatait, amelyet Aradon a szociális ügyosztály részesei támogatásában.

A közgyűlés helyeslőleg vette tudomásul, hogy mindazok, akik minimálisan évi hitközségi adójuk felét ajánlották fel a szociális ügyosztálynak, a Palesztina-akciók kivételével az 1940. év folyamán a lehetőség szerint mindenmely helyi, vagy országos jellegű akciótól mentesülnek.

Az előjáróságban megürit tisztségek betöltése során a gazdasági bizottság elnökévé Sándor Bélát, míg az előjáróság új tagjaivá dr. Herzog Sándort és Grünstein Ármint választotta meg egyhangulag a közgyűlés.

Végül Eichner Akos képviselőtestületi tag és több más képviselőtestületi tagnak a közgyűlés elé terjesztett és az aláírók megbízásából dr. Multas Jenő által szóbelileg is megindokolt indítványát tárgyalta, amelyben a mindjebben felburjánzó gyűjtési akciók megakadályozását és rendszerbe foglalását kérték az indítványozók. A közgyűlés számos felszólalás és hosszabb vita után elhatározta az országos szervezettel való érintkezés felvételét abból a célból, hogy minden országos jellegű akciójukat a jövőben csak a szociális ügyosztály keretén belül, a Palesztina-akciókat pedig különállóan, ugyan, de a lehetőségek szerint egyetlen akcióban egyesítve folytassák le. A helyi akciókra nézve a közgyűlés minden lépést feleslegesnek tartott, mivel az új adózási rendszer bevezetése óta ez akciók teljesen megszüntek. Határozatba ment még, hogy a kérdésről a hitközségi közlönyben bőveges tájékoztatást nyújtanak a hitközségi tagoknak.

Vilma királynő tanácskozásai

Amszterdamból jelentik: Vilma királynő hétfőn kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt, valamint a külügyminisztert. Ezenkívül kihallgatáson jelent meg a nemzetvédelmi miniszter, valamint a szárazföldi és tengeri haderő főparancsnokai is.

CORSO Tel.: 20-65.

Mindennap: 3, 5, 7.15 és 9.15 órakor.

Ma premier! A francia háborús felkészültség és védelem grandiózus filmje:

Franciaország védve van

hadseregével, tengerészetével és a tökéletes

MAGINOT-VONAL-al

A Siegfried-vonal ellen-filmje. Első ízben kapunk teljes és aprólékos betekintést a rettegett erődítmény labirintusában.

Minden ember kötelessége megnézni! A francia filmművészet élgárdája a francia filmgyártás grandiózus romekében!

Soha aktuálisabb filmalkotás még nem volt! „Általános mozgósitás“

Erich von Stroheim, Mireille Ballin, Roger Duchesne (a „Rácsnélküli börtön“ főszereplő). — Szerelem, karrier, egyéni és családi tragédiák, örömeik és bánatok, sorsok, — mindannyiunk sorsa.

Nem tudta elviselni, hogy meg kell válnia gyermekétől és öngyilkosságot követett el Salamon Sámuel aradi tanár

Nyolcvanhárom éves édesanyja fedezte fel a nyugalmazott tanár végzetes tettét, de mire fia testét levágta a zsinegről, az ötvenkét esztendősen már nem élt

Hétfő reggel fél 9 óra tájban egy izgatott nő távbeszélőn közölte az aradi rendőrség büntügyi osztályával, hogy Salamon Sámuel aradi tanár öngyilkosságot követett el. A rendőrség részéről a vizsgálat elvégzése végett Marcu Viorel rendőrtiszt, a büntügyi osztály főnöke jelent meg az öngyilkos tanár Dragalina-körút 4. szám alatti házában levő lakására, Huiu Cornel rendőrtiszt, valamint Paleologu dr. hatósági orvos kíséretében. A lakásban, a halálba menekült 52 esztendősen tanár 83 éves, kétségbeesett, mélyensújtott édesanyja fogadta a hatósági közegeket, akiknek zokogva mondogta el azt, amit fia végzetes tetteinek feltételezhető okairól és körülményeiről tudott. Ezután Kiss Margit, az utóbbi hetekben betegeskedő tanár ápolónője tett vallomást azokról az okokról, amelyek tudomása szerint az öngyilkosság előzményeül szolgálhattak.

Az egybehangzó vallomások szerint a megdöbbentő tragédia családi bajokra vezethető vissza mert — így mondogta el a kétségbeesett anya és az ápolónő is, — Salamon Sámuel tanár, aki rendkívül érzékeny természetű, ideges ember volt, boldogtalan családi élete feletti elkeseredésében vetett véget önmagának.

Salamon Sámuel 17 esztendővel ezelőtt nősült meg. Hosszu ideig boldog harmonikus házasságot élt, de mintegy kilenc évvel ezelőtt váratlan nézeteltérés zavarta meg a házastársak egyetértését.

A gyermek az apánál marad

A családi vitáknak a válás vetett véget. Kilenc esztendővel ezelőtt mondta ki az aradi törvényszék Salamon Sámuelek házasságának felbontását és a házasságból származó egyetlen leánygyermekét,

a most 16 esztendősen Olgát édesanyjának ítélték.

Salamon Sámuel rajongásig szerette leányát és ezért békés megegyezés útján igyekezett feleségét rábírni arra, hogy leányukat nála hagyja.

Salamon Sámuel egy házat ajánlott fel elvált feleségének azért, hogy a gyermek nála maradhasson. A házat átírták az asszony nevére, míg Salamon Olga édesapjának Dragalina-körút 4. szám alatti lakásába költözött.

Időközben, közel öt évvel ezelőtt, Salamon Sámuel nyugdíjaztatását kérte és teljes visszavonultságban élt. Egyetlen öröme leánya volt és minden idejét gyermeke mellett töltötte. Félő gondolat ügylet Salamon Olga neveltetésére és mindenben igyekezett leánya kedvébe járni.

Buskomorra vált Salamon tanár

Salamon Sámuel, aki egyébként — az ismerők szerint, — hajlamos volt betegségek beképzésére, az utóbbi években többször panaszkodott különböző betegségekről és ezért csaknem állandó orvosi felügyelet alatt állott. Mintegy hat héttel ezelőtt történt, hogy Salamon Sámuel megbetegedett. Ennek kezelése végett Ujhelyi József dr.-hoz fordult.

Salamon Sámuel ha egyedül maradt állandóan betegségeivel foglalkozott és ezért megkérte édesanyját, hogy Melanu-uccai házából költözzék át hozzá, hogy állandóan mellette legyen.

Szeveg Salamon Simonné öt héttel ezelőtt költözött fia lakásába és az ápolónővel együtt ügyelt fia zavartalan nyugalomára. Salamon Sámuel már a teljes gyógyulás útján volt, amikor november végén váratlanul súlyos felkimeréskodtatáson esett keresztül.

Salamon Simonné szerint ugyan is a tanár elvált felesége felkereste fiát, hogy visszakövetelje tőle gyermekét. Salamon Sámuel nem akart beleegyezni leánya távozásába és heves szóvitás volt közöttük. Végül is abban egyeztek meg, hogy a 16 esztendősen Salamon Olgát az egyik marosvásárhelyi francianyelvű nevelőintézetben helyezik el. A gyermek elutazása után az amugy is érzékenylelkű tanár buskomorra vált. Hozzá tartozói szerint

nem akart enni, aludni sem tudott és többször hangoztatta, hogy leánya távozását nem bírja elviselni és emiatt megválnak az élettől.

Rokonai, ismerősei vigasztalni igyekeztek és minden fölük telhető elkövettek, hogy Salamon tanárt öngyilkosságának tervéről lebeszéljék, a mellette jövők pedig fokozott gonddal ügyeltek rá. Az 52 éves nyugalmazott tanár úgy tett, mintha lemondott volna öngyilkossági szándékáról, nyugalmat erőszakolt magára.

Családtagjaival történt beszélgetései alkalmával azonban továbbra is hangoztatta, hogy menyire vágyódik gyermeke után és kérte őket, hogy leányát hozzák vissza.

A gyermek válasza hétfőn délelőtt, — amikor apja már nem volt életben, — érkezett meg és kö-

Felidezik az öngyilkosságot

Vasárnap este Salamon Sámuel az általa megszokott időben, kilenc órakor tért nyugovóra. Édesanyjától érzékeny bucsút vett és arra kérte, hogy reggel tovább hagyják aludni, mert fáradt és pihenni szeretne. Kiss Margitnak pedig azt mondta: lehet, hogy az éjszaka csengegni fog érte, ha szükségé éri annak, hogy fájós lábára borogatást tegyen. Miután azonban nem csengezett, kívánságához mérten nem akarják zavarni éjszakai nyugodalmát, de

reggel 8 óra tájban édesanyját nyugtalanság fogta el.

Az idős uriaszony, akinek szobáját a fürdőszoba választotta el fia hálószobájától, a fürdőszobabeji bejáraton keresztül bezörgött az ajtón, választ azonban nem kapott. Erre Kiss Margittal együtt be akartak nyitni a szobába, de annak ajtaja zárva volt. A két nő néhánypercig tanakodott, majd úgy határoztak, hogy a szalonon keresztül igyekeztek bejutni a tanár szobájába, abban a reményben, hogy a hálószoba szalónba nyíló ajtaját nyitva találják. Legnagyobb meglepetésükre azonban a szalónba vezető ajtó is zárva volt, de az üvegajtón keresztül látták, hogy a szalónból a hálószobába vezető ajtó félig nyitva áll. Az ápolónő beörte a szalónba vezető üvegajtó egyik ablakábláját és az ablakon keresztül a zárban lévő kulccsal kizárta az ajtót. A hálószoba ajtaját felnyitotta és

Salamon Sámuel az ajtófélfák között lévő gyűrűshinta kampóján felakasztva találták.

Az 52 esztendősen tanár piszamába öltözött, élettelen testtel függött a kötélen. Nyolcvanhárom esztendősen anyja kétségbeesetten sikoltozva szaladt a konyhába, ahonnan késsel tért vissza és

levágta fia testét a kötélről,

Kiss Margit segítségével az ágyba fektették és mesterséges légzéssel igyekeztek életre kelteni, majd az ápolónő az orvosért telefonált.

A tragédiáról értesített dr. Ujhelyi József hamarosan a lakásba érkezett, megvizsgálta Salamon Sámuel, de már csak a beállott halált állapíthatta meg. A tragikus sorsu tanár fél órával tetteinek felfedezése előtt akasztotta fel magát.

A hatósági közegek átkutatták a lakást, amelyben mindössze egy levelet találtak. Salamon Sámuel azt a házában lekö Gitta Augustin ügyvéd, nyugalmazott főügyészhez intézte és azt hitte, hogy ebben lejtére vonatkozólag közöl adatokat. A levél felbontása után azonban kiderült, hogy a borítékban a nyugalmazott ügyész lakására vonatkozó szerződés eredeti példánya volt, minden sor kísérő irás nélkül.

A megdöbbentő körülmények között elhunyt tanár gazdag alsófőhermegei földbirtokos családból származott. Közép- és felsőiskoláit Kolozsvá-

zölte, hogy a karácsonyi ünnepeket nála akarja tölteni.

Az elmúlt pénteken történt, hogy Salamon tanár házmesterét hivatva és közölte vele, hogy a hálószoba ablakán lévő függönyzsínor elszakadt és ezért arra kérte, hogy erős zsinort vásároljon. A házfelügyelő meg is vásárolta a függönyzsínort és azt átadta a tanárnak, aki tréfásan megjegyezte, hogy az legalább 120 kilót is elbir. A zsinort a tanár azonban nem engedte felszerelni és éjjeli-székényében helyezte el. Később

az ápolónő észrevette, hogy a tanár hurkot készített a zsinór egyik végére és ezért azt a szekrénybe zárta el.

ron végezte, majd 1912-ben az aradi kereskedelmi fiúiskolában kapott katedrát. Később a kereskedelmi leányiskolába helyezték át, ahol könyvelés és levelezéstan tanára volt. Öt évvel ezelőtt betegség címén vonult nyugdíjba. Öngyilkosságának híre rövid idő alatt elterjedt a városban és széles körökben mély részvételet váltott ki.

Salamon Sámuel öngyilkosságáról távbeszélőn értesítették a Marosvásárhelyen tartózkodó leányát. Az elhunyt felsőkereskedelmi iskolai tanár temetése szerdán délután fél 3 órakor megy végbe a gázházból.

Nemzetközi ópiumcsempész-társaságot lepleztek le

Belgrádból jelentik: A jugoszláv hatóságok nagyszabású ópiumcsempészbandát lepleztek le, amelynek tagjai Konstantinápolyból Párisba szállították az ópiumot.

Elismeréssel ír a magyarországi sajtó gróf Csáky István külpolitikájáról

Budapestről jelentik: A vasárnap megjelenő magyarországi lapok nagy cikkeken emlékeznek meg arról, hogy december 10-én volt egy esztendője annak, amikor gróf Csáky István átvette a magyar külügyminisztérium vezetését. A legnehezebb időkben — írja az Ujság című lap —, amikor országok tűnnek el és nemzetek sorsát döntik el évtizedekre, előrejutással, hidegvérrel és diplomáciai ítélőképességgel irányítja Csáky István gróf a magyar külpolitikát. Az ő politikája

biztosította Magyarországot számára a semlegesége és a nyugalma.

Neki köszönhető Magyarország biztonsága. A Függetlenség című lap szerint Csáky István gróf külpolitikájának köszönhető Magyarország semlegesége, amit egyformán értékelnek a külföldön.

FORUM filmszínház. Tel.: 20-10.

Ma, utolára szenzációs kétsős műsor:

I. **Gibraltár**

Viviane Romance és Erich von Stroheim.

II. **Jéghercegnő**

Sonia Henie, Don Ameche és a Ritz-tolvajokkal.

Uj FOX-híradó a legjobb hatóságok ajánlásaival.

Előadások 5 óráról folytatólag.

Holnap premier! **CONRAD VEIDT** egyetlen it. és legnagyobb filmje!

VIHAR ÁZSIÁBAN Sessuo Hayakawa és Roger Duohesne-vil

Rövidesen jön **MAGINOT VONAL** 3000 méter az eredeti **MAGINOT VONAL** hosszúságban

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürögnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . 420 || Egy hónapra 70

Több, mint 50 ezer lei

önkéntes adomány érkezett eddig az Aradi Közlöny olvasókörzésétől a karácsonyi segélyakció javára

Az aradi Magyar Népközösség karácsonyi nyomorenyhitő kezdeményezésére az önkéntes adakozások még most is a legnagyobb lelkesedés jegyében folynak. A mai napig az Aradi Közlöny olvasótábor — átérzve a karácsonyi nyomorenyhitő-kezdeményezés mélyen szociális tartalmát, a testvériség érzésétől vezelve, több mint ötvenezer leit gyűjtött össze, hogy a Magyar Népközösség arra hivatott vezetői a leginkább rászoruló és a legnagyobb nyomorban levők között ossza szét.

A karácsonyi örökzöld fenyőkön, amidőn kigyullnak a gyertyák, a szegények szemében is az öröm és nem a keserűség könnyecskéi csillognak...

AZ EDDIG BEFOLYT ADOMÁNYOK ÖSSZEJE 48.295 lei

A „Maros” evezőklub még két adományt küldött szerkesztőségünk címére:

Laczay 500 lei
Lőrincz József 100 lei

További adományok:

Borbély Ferenc 200 lei
Winkler József 500 lei
Lusztig és Berger-cég 300 lei
Aszódi János 100 lei
Matekovics László 100 lei
Gyórfy Jenő és neje 100 lei
Végh István és neje 100 lei
Romváry A. és neje 50 lei

1939. dec. 11-én összesen: 50.345 lei

Az aradi Magyar Népközösség irodájába (Iparos Otthon) a mai napon a következő adományok folytak be:

Sz. P. 100 lei
Székely Béla 100 lei
Szőke Antal 200 lei
Nesnera Géza 300 lei
Boros Jenő 100 lei
Özv. Zinner Béláné 100 lei
Kovács-nővérek 100 lei
Kövesdy Lajos és neje 200 lei
Pestalic László 100 lei
B. Hilda 200 lei
Gulácsy-család 500 lei

Összesen: 2000 lei

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 987, London 17.44, Newyork 446, Brüsszel 73.55, Milánó 22.50, Amszterdam 236.75, Berlin 178.62, Szófia 530 (áru), Belgrád 10, Bucuresti 3.30 (áru)

— Ülést tartott a képviselőház. Bucurestiből jelentik: A képviselőház hétfőn délután fél 4 órakor ülést tartott, amelyen felolvasták az újonnan kinevezett miniszterek névsorát. A kinevezett miniszterek a következők: Ghelmegeanu, Radu Portocală és Horla Grigorescu, Andrei miniszter előterjesztette azt a törvényjavaslatot, amely egy új görög keleti iskolának Máramaroszigeten való felállításáról szól. A képviselőház következő ülését szerdán tartják meg.

— Faulhaber biboros visszavonul. Amszterdamból jelentik: A Telegraph berlini munkatársa jelenti, hogy Faulhaber biboros nyugalmába vonul és helyét Preyssing müncheni érsek fogja elfoglalni, akit kardinális rangra emelnek.

— Írásban kell megokolni a kihallgatáskérését a belügyminiszteriumban. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszter fogadóórát szerdán és pénteken tartja, déli 1 órától fél 2-ig, azoknak, akik kihallgatást akarnak. Írásban kell bejelenteniük, hogy miért akarnak a belügyminiszter elé kerülni? Azoknak névsorát, akiket fogad a belügyminiszter, a miniszterium információs irodájában lehet megtekinteni szerdán és pénteken reggel.

— Légitársulat Moszkva és Szófia között. Szófiából jelentik: Hétfőn délelőtt egyezményt írtak alá, amelynek értelmében ezentul rendszeres légitársulat közlekedik Moszkva és Szófia között.

— A nyugati szövetségesek amerikai követeléseit. Londonból jelentik: A Petit Parisien jelentése szerint a nyugati szövetségesek Kanadában 189 millió font sterlinggel és 192 milliárd francia frankkal rendelkeznek. Ezenkívül követeléseik vannak az Egyesült-Államokban is. A két szövetséges hatalomnak az Egyesült-Államokban több mint 1 milliárd fontsterling áll rendelkezésére bevásárlásokra.

Nagy

**zsebkendővásár
Ruttkay & Botye
cégnél**

— Favállalatok figyelmébe. Bucurestiből jelentik: Az ellátási kormánybiztosság felhívja a türelemmel váró vállalatokat és fafelpeket, hogy használják ki a kedvező időt és a jelenlegi kedvezményes szállítást és indítsák el szállítványaikát a fővárosba. A kormánybiztosság megette a szükséges intézkedéseket, hogy megfelelő számú vasúti kocsi, bocsássanak a szállítók rendelkezésére.

Fekvő beteg ledörzsölése naponta kétszer

DIANA -val.

— Meghalt Grave francia író. Párisból jelentik: Grave francia író és szociológus 85 esztendőskorában hétfőn meghalt.

— A MAGYARORSZAGI NYILASOK UJABB VERESÉGE A MARCALI PÓTVÁLASZTÁSON. Budapestről jelentik: A marcali választókerületben tegnap tartották meg a pótválasztást. A közigazgatási bíróság ugyanis a nyilasok petíciója folytán megsemmisítette Csorba Sándor mandátumát és új választást rendelt el. A tegnapi választáson a kormánypárti Csorba Sándor 8305, Erdős Ferenc nyilas pedig 4755 szavazatot kapott.

Erdélyi Kamara Színház (Központi szálló épülete)

Szerdán este premier!

„Gyümölcs a fán”

Zóly Lajos színműve.

Főszereplők: Erényi Böske, Hegyessy Magda, Harmata Jolán, Agai Margit, Mészáros Béla, Felhő Ervin, Fak Odön és Javor Alfréd.

— HOLTTESTET TALALTAK EGY MORENII PETROLEUMSZONDA KÖZELÉBEN. Ploeshtiből jelentik: Az egyik morenii szonda közelében holtnak találták meg Sandu Radu bacau-i illetőségű munkást. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy gyalog indult el Bacauból Morenibe, az egész hosszú uton éhezett és a fáradtságtól és a kimerültségtől halt meg.

Kártyapárti

— Miért veszekednek, talán pénzbe látszanak?

— Dehogy pénzbe, csak saját szórakoztatásunkra.

**Fejfájás ellen
Beretvás
parilla!**

— ELTÜNT EGY 20 ESZTENDŐS ARADI FIATALEMBER Mágori Lidia Mocioni-ucca 36. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy 20 esztendő fia eltűnt otthonról. Az eltűnt felkutatására megindult a rendőri vizsgálat.

— Dr. Zubor Imre ügyvédi irodáját Strada Consistoriului 5. sz. alá áthelyezte.

— SCHWEITZER JÓZSEF DR. FŐGIMNÁZIUMI TANÁR NAGYSIKERŰ ELŐADASA A „CREDÓ” GYÜLÉSÉN. Vasárnap délelőtt 11 órakor a „Credó” gyűlés keretében Schweitzer József dr. főgimnáziumi tanár nagyszerű előadást tartott „Isten műve: A teremtés” címmel.

— Halálozás. Salamon Sámuel felsőkereskedelmi iskolai nyugdíjazott tanár temetése a Bul. Dragalina 4. számú saját házából 1939. december 13-án, szerdán d. u. fél 3 órakor lesz megtartva.

Gyomorajdalmok
100% emésztés
100% egészség
gyomorbetegségek
Bullrich-Só
PRODAZACSKO 10-LEI-100gr CSOMAG 28-LEI

— Kinevezések az aradi rendőrségen. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszteriumban megtartott sikeres vizsgák után a jelölteket nyomban a különböző rendőrségekhez nevezték ki. Az aradi rendőrségre Dimitrie Borist, Neaga (H. Dumitru), Pavelescu Mihailt, Albu Bucurt, Visan Dionisiet, Ramneantu Mariust nevezték ki másodosztályú komiszárok, illetve harnadosztályú rendőrügynöki minőségben. Dimitrie B. Maria asszonyt saját kérelmére Cetatea Albáról irnoki minőségben Aradra helyezték.

— Pataky Sándor képkiallítása szerdán este zárul.

Friss nyul **30-35 Lei** darabja, Kohn érkezett József csemegeüzlet, Lutheránus templommal szemben. Tel: 11-94.

— SÜLYOS SZERENCSETLENSÉG A HEGYALJAI VILLAMOS ARADI ÁLLOMÁSÁN. Vasárnap délután 6 óra tájban sulyos szerencsétlenség történt a hegyaljai villamos aradi állomásán. Klein József zsigmondházi Regina Maria-ut 10. szám alatti lakos leugrott a mozgásban lévő szerelvényről és szerencsétlenségére, elesett, úgy hogy ballába az egyik kocsikereke alá került és azt levágták. Klein Józsefet sulyos állapotban a központi kórházba szállították, ahol ápolás alá vették.

— Az utazó kereskedőket saját érdekükben felhívjuk arra, hogy f. hó 17-én délelőtt fél 10 órakor a Dacia-kávéházban levő helyiségünkben, az udvaron balra, bridszalon, megtartandó gyűlésünkön, akár tagjai már az egyesületünkéik, akár nem, okvetlen megjelenni sziveskedjenek, annál is inkább, mert érdekeinket érintő, fontos ügyekben, központi kiküldöttünk beszámolót tart, ki egyben az érdeklődőknek felvilágosításokkal is szolgál. Egyben közöljük, hogy „Bresla”-nkát (Utazók Egyesülete Céhe) hivatalosan elismerték, tehát kívánatos, hogy a cégbe minden utazó tömörüljön. Az aradi vezetőség.

Wizóban kedden d. u. 6 órakor Chanuka-ünnepélyt rendezünk.

A legújabb hajszaesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készül, Str. V. Goidis 6. — TELEFON: 21-41.

Emlékezés tíz eredményes munkában eltelt tanévre

Működésének tizedik évfordulóját ünnepelte az aradi római katolikus elemi fiúiskola

Vasárnap délután fél öt órai kezdettel rendezte meg az aradi katolikus elemi fenntartásának tíz éves jubileumát a Katolikus Főgimnázium tornatermében. A termet zsúfolásig megtöltő közönség soraiban ott volt a római katolikus egyházközösség teljes vezetősége, valamint számosan a város magyar társadalmi vezetői közül. Az ünnepélyt a királyhimnusz eléneklésével kezdték. Ének- és szavalatszámok után Lakatos Ottó dr. rendfőnök-plébános mondott ünnepi beszédet, melyben rámutatott az iskola felállításának szűk ségességére és meleg szavakkal köszönte meg az iskola vezetőknek fáradozását. Apró jelenetek után Pintér Ilona tanítónő mondta el a tíz év előtti első nap megható történetét. Majd Németh Kálmán tanító, a távollévő Návrádi Ágoston igazgató-tanító helyett, rövid beszámolót tartott az elmúlt évtized munkájáról és az intézet fejlődéséről. Hangsúlyozta, hogy milyen körülmények, a szülőknek milyen megértő támogatása teremtet te meg azt, hogy a tíz év előtti 22 beiratkozott tanuló helyett, az 1939-40-es tanévben 262 fiú látogatja az iskolát. Részletes számadatok az iskola létszámáról:

1929-30: Csak I. oszt.: 22 növendék, 1930-31: Csak I. és II. o.: 72, 1931-32: Csak I., II. és III. o.: 119, 1932-33: I-IV. o.: 165 (a 4-ik osztályt végezte 33), 1933-34: I-IV. o.: 189 (a negyedik osztályt végezte 40), 1934-35: I-IV. o.: 166 (a 4-ik osztályt végezte 39), 1935-36: I-V. o.: 166 (a 4-ik osztályt végezte 39), 1936-37: I-VI. o.: 174 (a 4-ik osztályt végezte 46), 1937-38: I-VII. o.: 169 (a 4-ik osztályt végezte 29, a 7-ik osztályt végezte 12), 1938-39: I-VII. o.: 182 (a 4-ik osztályt végezte 28, a 7-ik osztályt 11), 1939-40: I-VII. o.: 262 tanuló, 1929-30-tól 1939-40-ig összesen 1686 tanuló.

Ebből a statisztikából világosan szemléltető az a fejlődés, amelyet a katolikus elemi felmúlt alapításának tíz éves évfordulóján. De nem csak ilyen tárgyú adatok állanak rendelkezésre. Tej-

— EGYHAZI HANGVERSENY ADVENT MA-SODIK VASARNAPJÁN A MINORITA TEMP-LOMBAN. December 10-én Advent második vasárnapján fél 12 órakor az ünnepi misén a Jézus Szive énekkar Kulcsár Kálmán vezetésével énekelt. A szép szólószámokat Ottrok Ferenc énekelte. Gyönyörű tenor hangján remekül érvényesült Mascagni: Ave Maria-ja. Hegedűvel kísérte Baranyi Bella hegedűművész, aki mély átérzéssel festette alá a hangulatos zenekölteményt.

A zenebarátok öröme
az aranyéremmel kitüntetett, szimfonikus hangu
KÖRTING-RÁDIO
Vételkötelezettség nélkül bemutatja
GÁRDONYI rádió-lerakata
Bulv. Regina Maria 22.
Kedvező részletfizetési feltételek.

Chanukka-est

a Zsidó Kulturházban

Rendkívül nagy érdeklődés és zsúfolt ház mellett tartotta meg Chanukka-estjét a Zsidó Kulturház, amelynek nagyterme ezúttal is szűknek bizonyult a közönség befogadására. Az est ünnepi műsorát Lakatos Aladár hitközségi elnök nyitotta meg, meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket, majd a zsidó ifjúság elhivatottságát vázolta, rámutatva a zsidó ifjúság szerepére a jövőben. Az elnöki megnyitó után a Chanukka-gyertyák meggyújtása következett, melyet Weisz Sándor főkéntor vezetett, majd a közönséggel együtt elénekelte a Moaz Curt. Ifjú szónok lépett ezután a dobogóra. „Gondolatok Chanukka ünnepe” című mélyenszántó és gyönyörű felépítésű beszédet mondott. Szünni nem akaró taps kísérte az ezután következő két zongoraszámot, melyet szintén az ifjúság egyik reprezentánsa adott elő kifortott művészettel.

Szünet után szavalt következett héber költők műveiből. A mély átérzéssel előadott versek a közönség nagy tetszését váltották ki. Majd dr. Schönfeld Miklós rabbi tartotta meg ünnepi beszédét, amely mély filozófiával, fenkölt gondolataival rendkívül nagy hatást gyakorolt minden hallgatóra. Gyönyörű felépítésű beszédét azzal fejezte be, hogy

Végkiárusításból kimaradt **len- és pamutvásznakot, asztalneműeket lakásomon árusítom.**
I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

akció, ebédeltetés, törpe-szövetkezet és más, a szegényeket gyámolító szervezkedések tették színessé az elemi iskola működését. A hangulatos beszámolót a közönség lelkesen megtapsolta. Ezután a növendékek adtak elő szavalatokat, ének számokat és a szép ünnepély ezzel befejeződött és megkezdődik az aradi magyar katolikus elemi második évtizede, amely egész biztosan méltó lesz az elsőhöz.

A jubileumi előadásra Pacha Ágoston dr. meleghangú levelet küldött, mely a következőket tartalmazza:

Tisztelt Igazgató Ur! Kedves Flam! A szíves meghívóért, melyet iskolátok tízéves jubileumára küldtél, köszönetet mondok. Holnap utrakelek Bucurestibe és így az ünnepélyen nem vehetek részt. Isten áldja meg az én kedves iskolámat, összes tanítóit és tanítványait. Szívvel üdvözlő püspökatyótok: Pacha Ágoston dr.

A figyelemi jóleső érzéssel töltötte el az iskola vezetését, hiszen a Főpásztor mindenkor szeretettel istápolta az aradi magyar katolikus elemi iskolát.

— MEGHALADJA A MILLIÓT BUDAPEST LAKOSSÁGÁNAK SZÁMA. Budapestről jeleníti a Dunapostja: A kormány november 18-án népösszeírást rendelt el. Ennek eredményeképpen a statisztikai hivatal közli, hogy Budapest lélekszáma 1.115.877. A magyar főváros lakossága az utolsó kilenc év alatt több mint százezer emberrel gyarapodott. Ez nem természetes szaporulat, hanem inkább vidékről való fejköltözés révén állott be. Budapestben 82.598 nővel több van, mint férfii.

Rádiókészülékek, csillárok, villany-szerelés és javítás legolcsóbban
SCHWARTZ ÁRPAD
electrotechnikusnál Arad, str. Ioan Petran 1.

jobb jövőben való feltétlen-bizakodás erősítse a zsidóság hitét. Kozma Anikó két héber népdalt adott elő kulturált és szépen csengő hanggal, majd ráadásul Rubinstein: „Melódia”-ját énekelte el nagy sikerrel. Az összes zeneszámok kíséretét M. Stern Magda nagy hozzáértéssel látta el Weinstock Ervin kiváló tehetséggel olvasott fel egy humoros novellát, amely a közönség osztatlan tetszését váltotta ki. Az ünnepi est dr. Herzog Sándor, az ujonnan választott szentegyleti elnök költői és mindenkit megalaztató optimizmus befejező szavaival, majd a Királyhimnusz akkordjaival ért véget.

Vallásos ünnepély a református templomban

Szépen sikerült vallásos ünnepélyt rendezett vasárnap délután öt órakor az IKE (Ifjúsági Keresztény Egyesület) a bejárósi református templomban. Gyülekezezi ének után Kovács Zoltán vallásánár imádkozott. Hirsch József kántor orgonajátéka után pedig Szilágyi Sándor pankotai református lelkész tartott szabadelőadást „A bűnben elmerült világ várja a szabadulást” címmel. Előadásában azt fejtegette, hogy a bűn szomorú valóság és az élet minden területén, találkozunk vele. Minden emberben benne van a vágy, hogy jó legyen, de ennek megvalósulását érzései és gyöngeségei megakadályozzák. Ma a bűn következményei miatt szenved az ember. De éppen ezek a szenvedések kelik fel a vágyat a szabadulás iránt. Ezt a szabadulást Krisztus hozza a világnak és ezt a szabadulást nyeri meg minden ember a Krisztusban való hit és Krisztus követése által. A tartalmas előadást Hirsch Józsefné két szépen előadott énekszáma követte. Utána Turay Anna szavalt mély átérzéssel, majd a református énekkar adott elő két dalt meglepő készséggel. Ezzel Szilágyi Sándor szavaltja el Abrányi Emi „Keresem az Istent” című megrázó erejű költeményét. A szavalt láthatóan megindító hatást váltott ki. Szenes György segédlelkész imája után gyülekezezi énekekkel végződött a szépen sikerült ünnepély.

A Zsidó Nőegylet Napközi Otthonának jótékonycélu műsoros délutánja

A Zsidó Nőegylet által létesített Napközi Otthon, amelyben arányos kicsinyek tényleges otthon, szerető hölgyek személyében pedig gondos anyákat nyernek, vasárnap délután a Zsidó Kulturház nagytermében „Gyermekkel — gyermekért” műsoros délutány rendezett. A délutáni természetesen jótékony célja volt és ennek, de a műsor ügyes kézzel való összeválogatásának is megfelelő eredménye volt: a közönség zsúfolásig megtöltötte a Kulturház nagytermét és sokat, hálásan tapsolt a valóban kedves és ötletes műsorszámoknak, a tehetséges, ügyes gyermekeknek, akik dalokat, táncokat és meseképeket adtak elő. Az ünnepség fíradhatatlan főrendezője a Napközi Otthon elnöknője, Dán Oszkárné, akinek kivételes hozzáértését, lelkes munkáját a közönség hálás tetszésnyilvánítással köszönte meg. Az ő közismert szervezőereje biztosította ennek a délutánnak sikerét, mintahogyan évek óta mindig sikerre vezettek azok az akciók, amelyek irányítását elvállalta. De a rendezés nehez munkájában a Zsidó Nőegylet ifjúsági tagjain kívül résztvevő többi hölgyek, Sebes Illi, Salamon Klári és Gróf Éva, akik egyébként a betanítás fíradtságos munkáját is végezték, főrészesei annak a nagy sikernek, amelynek színhelye a Zsidó Kulturház nagyterme volt.

A műsor a Napközi Otthon védenceinek ünnepi be-köszöntőjével vette kezdetét. A formaruhás csöppsegek által előadott szörszót és ének nagy tetszést aratott. Utána Salamon Klára zongoraművész és tanárnő által betanított szám következett. Hirsch: Gyermekdal volt a címe a zongoraműnek, a kis kilencéves Mircu Gizella, majd a hatéves Zopoda Stella adták elő rendkívül ügyesen. A leánykák előadását követően látott az avatott zongoratanárnő irányítása és a gyermekek már most kiváló tehetsége. A soron következő jelenetet szintén Salamon Klára tehetséges növendékei adták elő: „Zenei óvoda” címen. Ebben a műsorszámában különösen kitűnt a kis Dán János, aki nagy szíri ritmikus érzéssel xylophonszólót adott elő rendkívül siker mellett. Rajta kívül sok tapsot kaptak: Mircu Gizella, Koch Éva, Zopoda Stella, Kóvágo Zsuzsi és Misi, Hilbert Sári és Dobra Illi. A változatos műsor következő szereplője Lipner Lilike volt, aki „Penn az égen” című verset mondotta el rátermettérrel. A szünet előtt Gróf Éva táncművész tanítványai parasztlakodalmat elevenítettek meg igen ügyesen. A szereplők nevei a következők: Rosenfeld Magda, Hegedűs Magda, Friedmann Judit, Goldstein Éva és Vera, Hoffmann Judit, Dukász Éva, Reich Bandi, Schleifer Pupe, Iritz Erika, László Marika, Erényi Kató, Schwartz János, György Judit és Nev Pista.

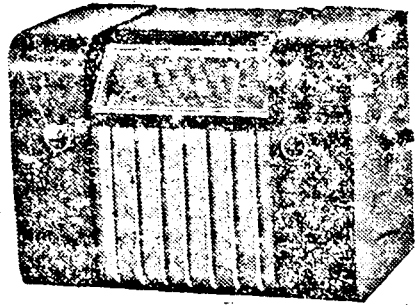
A szünet után ismét a Napközi Otthon védettei énekeltek, majd sor került Sebes Illi növendékeinek előadásában a „Hófehérke és a hét törpe” című kis képre. A legnagyobb elismerés természetesen Sebes Illi illeti, aki tehetséges növendékeinek betanításával így is igen nehéz munkát végzett. A szereplők közül a bájos kis Herzfeld Verát kell kiemelni, aki Hófehérkét személyesítette meg természetességgel, és sok egyéni bájjal, Rajta kívül Leipnicker Judit, Klein Rózsika, Garai Tomi, Bleyer Méri, Herzfeld Marika, Mámoros Agi, Leipnicker Bébi, Tabakovics Edit és Klein Éva arattak nagy sikert. A hangulatos, nagyszíri összeválogatott műsort a királyhimnusz zárta be.

— MOTORIKUS JÁRMŰVEK TULAJDONOSAINAK FIGYELMÉBE! Az aradi rendőrség közlekedés-ügyosztálya felszólítja mindazokat az aradi és aradmegyei motorikus járműtulajdonosokat, akik a november 10-20-ika között megtartott szemlén nem jelentek meg járműveikkel az aradi rendőrségen működött bizottság előtt, hogy december 16-án és 17-én jelentkezzenek az aradi rendőrközpont épületében dolgozó bizottság előtt gépeik felülvizsgálata és osztályozása céljából. Mindazok ellen, akik ez alkalommal sem tesznek eleget ezen kötelezettségüknek, eljárást indítanak és a törvény teljes szigorával sújtják őket. Azoknak, akik bármilyen oknál fogva nem tudják járműveiket a bizottság elé vinni, valamint a traktortulajdonosoknak, csupán irataikat kell bemutatniuk a rendőrségen.

Régi és tört ezüstöt **Argintaria NISZEL**
a legmagasabb napi ártban — ARAD, Str. Eminescu 20

— Az aradi magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak a magántisztviselők céh utáni legutóbbi emlékiratot juttattak el az aradi Kereskedelmi Testülethez. Az emlékiratban az utóbbi hónapokban beállott általános áremelkedésekre hivatkoztak és erre való tekintettel tárgyalóbizottság kiküldését kérték a fizetésemelésekre vonatkozó megbeszélések lefolytatása végett. Ugyan ekkor eljuttatták a temestartományi magántisztviselők céh által kidolgozott azon tervezetet, mely kollektív-szerződésre vonatkozóan tartalmaz javaslatot, egyben pedig hivatkoztak a fizetésemelésekre vonatkozó, Erdély más városaiban már lefolytatott tárgyalásokra.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
VOJTEK gyógyszerár, Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszerár, Piata Mihai Viteazul
BERNATH gyógyszerár, állomással szemben
BERGER gyógyszerár, Saguna-ut

Az összes világmárkák egy kézben

GRAETZ,
SCHAUB,
BLAUPUNKT,
STANDARD,
MINERVA,
EUMIG,
KAPSCH,
RADIONE,
ZENIT,
IMPERIAL!

2500 leltől
kezdve!

Kedvező
részletfizetési
feltételek!

Hammer Zsigmond és Fia Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 27.
Telefon: 18-47.

SPORT KÖZLÖNY

A Gloria CFR védelme volt az ősszel a leggólképesebb

és egyéb apróságok az A) liga őszi idényzárása után

Milyen eredménnyel végződtek leggyakrabban a mérkőzések

Sportkörökben egy héttel az NB kapuzárása után még mindig az őszi bajnoki idény változatos, izgalmas voltáról beszélnek és talogatják, hogy miként is alakul majd a helyzet a tavaszi forduló során.

A nemzeti bajnokság A) csoportjának őszi mérkőzéseivel kapcsolatban már közöltük, hogy miként festenek a táblázatok az otthon és az idegenben elért eredmények alapján, alább az adott és a kapott gólok szerinti sorrendet közöljük, amelyből kitűnik, hogy melyik csapatnak a csatársora és melyiknek a védelme volt gólképes az őszi idényben.

A csatársorok szerinti kimutatás így fest:

1. Rapid	31 gól
2. Venus	29 gól
3. Sp. Studentesc	25 gól
4. Ripensid	19 gól
5. CAMT	18 gól
5. UDR	17 gól
7. U. Tricolor	17 gól
8. Carpati	16 gól
9. Juventus	15 gól
10. AMTE	15 gól
11. Gloria CFR	12 gól
12. Victoria	10 gól

A leggólképesebbek tehát 3 bucsurestű csapat bizonyult, míg az AMTE-nek okvetlenül

A magyar NB-ben:

A Kispest mellett a „nagy hármas” pályázik még az őszi bajnoki címre

A Szeged és a Törekvés már nem lehet őszi első

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap teljes forduló bonyolították le, amelynek során a Kispest onpotta a gólokat, de a „nagy hármas” tagjai is győztek, közülök az Ujpest játékok nélkül. A Szeged váratlan vereséget szenvedett Szolnokon és így kiesett az első helyre pályázók sorából, ugyszintén a Törekvés is, amely a Hungáriával szemben maradt alul. A Taxisok meglepő biztosan győzték le a Haladást, az Elektromos pedig pontot veszített a Bocskával szemben. Ilyenformán az őszi első helyre, amely a vasárnapi utolsó őszi fordulón dől el, már csak négy csapat: a Kispest, az Ujpest, a Hungária és a Ferencváros esélyes. A bajnoki táblázat a vasárnapi forduló után így alakult:

1. Kispest	12	8	2	2	42	18	18
2. Ujpest	12	7	4	1	30	17	18
3. Hungária	12	7	3	2	33	17	17
4. Ferencváros	12	8	—	4	38	22	16
5. Szeged	12	7	2	3	26	18	16
6. Törekvés	12	6	2	4	22	22	14
7. Elektromos	12	5	3	4	24	26	13
8. Bocskai	12	5	2	5	21	32	12
9. Haladás	12	5	1	6	24	26	11
10. Szolnok	12	4	—	8	18	25	8
11. Gamma	12	3	2	7	14	25	8
12. Taxisok	12	3	1	8	21	33	7
13. Kassa	12	2	2	8	15	39	6
14. Nemzeti	12	2	—	10	15	24	4

Beszámolunk a vasárnapi mérkőzésekről:

KISPEST—KASSA 8:1 (4:1). A Kispest csatársora nagyszerűen játszott és győzelme még ebben az arányban is megérdemelt. Adám góljával

szüksége van csatársora feljavítására.

A védelmek kimutatása a következő:

1. Venus	13 gól
2. Victoria	14 gól
3. Rapid	15 gól
4. AMTE	16 gól
5. Ripensia	16 gól
6. Carpati	16 gól
7. Sp. Studentesc	19 gól
8. CAMT	20 gól
9. UDR	20 gól
10. U. Tricolor	22 gól
11. Juventus	24 gól
12. Gloria CFR	29 gól

A védelmek terén tehát a Venus válogatott hármasa bizonyult a legjobb, de meglepő a Victoria előkelő helyezése is. Az AMTE védelme is megtette a magát.

Alább ismertetjük az NB őszi fordulóján leggyakrabban előfordult eredményeket és ebből az összetételből kitűnik, hogy a 3:0 volt a „legnépszerűbb” eredmény, de sok mérkőzés végződött 2:1 eredménnyel is. Ez a kimutatás az alábbi:

10 mérkőzés: 3:0, 9 mérkőzés 2:1, 7 mérkőzés: 3:2, 2:0, 6 mérkőzés: 2:2, 1:0, 5 mérkőzés: 4:0, 0:0, 2 mérkőzés: 4:4, 1:1, 1 mérkőzés: 6:2, 6:0, 4:2, 5:4, 5:3, 3:3, 4:1.

ugyan a kassaiak vezetnek, de Olajkár II. (2), Nemes és Kincses, valamint szünet után Olajkár II. (2) és Nemes (2) góljai a Kispest javára fordítják az eredményt.

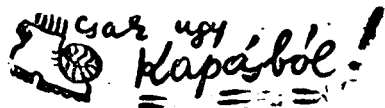
HUNGARIA—TÖREKVÉS 3:0 (2:0). A Törekvés az első negyedórán, többet támadott, de azután a Hungária kerekedett felül. Vidor szabadrugásból és Dudás, majd helycsere után Kalmár átadásából Béky szereztek a mérkőzés góljait.

FERENCVÁROS—GAMMA 3:1 (1:1). Toldi szabadrugásból lőtt góljával a Gamma vezetett, de Sárosi dr. egyenlített, majd a második félidőben Sárosi dr. két újabb gójjal biztosan nyertek a zöld-fehérek. Sárosi dr. egy 11-esét Háda ki-védte.

TAXISOK—HALADÁS 4:1 (2:0). A Taxisok a kapu előtt határozottabbak voltak. Váradi beadását Baumann saját kapujába ütötte, majd Halasi szerezte a második gólt. Szünet után Serfőző góljára Szabó révén válaszolt a Haladás, a végeredményt Serfőző állította be.

BOCSKAI—ELEKTROMOS 2:2 (2:1). Változatos, érdekes küzdelem után megosztották a pontokat a csapatok. Turay II. gólját Rozsáli egyenlítette, de Berecz révén ismét a Bocskai jutott vezetéshez. Az Elektromos G. Tóth góljával tette döntetlenné a mérkőzést.

SZOLNOK—SZEGED 2:1 (1:1). A Szeged gyengébben játszott a szokottnál és a szolnokiak győzelme megérdemelt. A szegedi Nagy góljára Szánó válaszolt, a győztes gólt Kolláth—Nagy összjáték után utóbbi szerezte a szolnokiaknak.

Rómában vasárnap mérkőzött meg 3000 néző előtt az olasz és a német válogatott amatőr ökölvívó csapat és a küzdelemből az olaszok 10:6 arányban kerültek ki győztesként.

Budapesten vasárnap bonyolították le a 200 méteres gyorsúszó bajnoki versenyt, amelyen János Nándor FTC győzött 2 n. 18 mp.-es idővel Fieméri MAC és Körösi UTE előtt.

Resicán B) liga-bajnoki mérkőzést bonyolították le, amelynek során az RMTE csapata a szatmári Olimpiával mérte össze erejét. A mérkőzést az RMTE 2:1 (0:0) arányban nyerte meg.

Temesváron a CAMT barátságos mérkőzés keretében 7:1 (2:0) arányban győzött a CFR—Kadima vegyes csapat ellen. Kolozsváron a Victoria ugyan-csak barátságos mérkőzésen 2:1 (0:1) arányban győzött a CFR-el szemben. Kolozsváron játszott még az UEC a KAC ellen és győzött az előbbi 2:1 (1:1) arányban.

A Sport és Kritika

jubileumi száma nagy feltűnést keltett sportkörökben és a 14 oldalas, tartalmas sportlap, valamint a 32 oldalas sportévkönyv-melléklet még néhány napig kapható az egyes elárusító helyeken. A sportlap és sportévkönyv ára együttesen 8 lei.

O IFJUSÁGI BAJNOKSÁG. Az ifjúsági bajnokság őszi fordulójának elmaradt mérkőzése közül vasárnap kettőt lejátszottak és ezek a következő eredményeket hozták: Gloria—Asztra 5:0, AAC—Crisana CFR 2:0.

O UIABB VERESÉGET SZENVEDETT A RAPID JUGOSZLÁVIÁBAN. A Rapid második mérkőzésén a HASK ellen mérkőzött és 2:0 (1:0) arányban vereséget szenvedett. A Rapidban nem játszott Auer és a meccs góljait Hitrec és Forvadinovici szereztek. A Rapidban csak Baráthy, Bogdan, Radu Florian és Lengher játszottak jól.

O Hollandia legyőzte Belgiumot. Rotterdamban játszott a két ország válogatott csapata és a hollandok szép játék után 5:2 (3:1) arányban megérdemelten győztek.

O MEGNYERTE MÁSODIK BUDAPESTI MÉRKŐZÉSÉT AZ LTC PRAGA. A prágai jégkorongcsapat második mérkőzésén 2:0 (0:0, 1:0, 1:0) arányban győzött a BKE ellen Budapesten és a gólokat Prchal szerezte.

O KÉT LABTÖRÉS TEMESVÁROTT. Temesváron vasárnap két labtörés is történt és pedig a CAMT—CFR ifjúsági mérkőzésen Hutzi CAMT-játékos, a Bánáti Keztyügyár és Westend Keztyügyár barátságos célgózi mérkőzésen Kovács (Westend) törte el a lábát. Mindkét fuáballistát a Bega szanatóriumba szállították.

O JÓVÁHAGYTA AZ FRFA A CAMT KELETI TURAJÁT. A válogatott csapat keleti turájának kufbaesése után a szövetség jóváhagyta a CAMT görög—török—palesztinai turáját, amelynek első mérkőzésére december 24-én kerül sor Görögországban, míg a befejező mérkőzéseket január közepén bonyolítja le a temesvári csapat Törökországban. Közben, január elején, Palesztinában turázik a CAMT. A temesvári munkasajtó a turára a következő játékosokat viszik el: Eichler, Chiroiu, Galgóczy, Ilias, Hoffmann, Jánosi, Bindea, Korony, Rejter, Szeles, Bücher, Cioban, Possák, Coța, Perszám, Szócs és Gerber.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Felhívás.

Óriási áldozatok árán sikerült megszereznünk a francia követség tulajdonát képező hatalmas, valódi és egyedül álló filmet:

„Franciaország védve van”
a Maginot-vonal-ai hadseregével és tengerészetével
E filmet együtt játszuk az
„Altalános mozgósítás”
című francia remek filmmel.

Felkérjük a t. közönséget, hogy a vetítés alkalmával hangos tetszésnyilvánítástól tartózkodni sziveskedjék.

CORSO-mozgó Igazgatósága.

TEKESPORT

Gyenge eredmények a csapatbajnokság ötödik fordulóján

Csak az AAC csapatát érték el a kétszázás határt. Az AAC B) csapata volt a legjobb

A körzeti csapatbajnokság ötödik fordulójára nem várt gyenge eredményeket hozott. Csapatunk a fejlődés felfelé ívelő pályáján váratlanul megtorpantak és az AAC-on kívül valamennyi csapat alatta maradt az értékmérő kétszázás eredményen. Egyedül az AAC B) csapata szerepelt a vártnál jobban, míg az A) csapat formája alatt játszott. Gyenge a bajnoksápiráns Infrătirea eredménye is, melyre még az a körülmény sem mentesség, hogy csak 11 emberrel állott starthoz és játszott végig a mérkőzést. Gyenge a Prieteni felforgatót és tartalékos csapatának eredménye is és többet vártunk a Transilvania, Metalurgist és főleg a Fortunától is. Hisszük, hogy az e heti kisiklás csak átmeneti és a legközelebbi forduló lényegesen jobb eredményekkel fog zárulni. -- Eredmények a következők:

AAC—Prieteni 206:193. A „debry” gyenge sportot hozott, melyet bizonyára befolyásolt néhány néző indokolatlan és helytelen beavatkozása, ami érthetően idegesítette a játékosokat. A közönségnek meg kell szoknia, hogy a versenyt a bíró vezeti és csak annak van joga kifogásokat emelni. Az AAC, bár egyenletesen játszott, 50+54+49+53-as menetekkel játsza, elmaradt igazi formájától, de formán alul játszott a tartalékokat Prieteni is, mely 36+52+44+61-es menetekkel ért el. — Bíró: Pascu Petre. Csapatok: AAC: Böszörményi, Schmeltzer, Macian, Szalma, Bardócz, Lengyel, Varga I., Blaskovits, Mezei II., Wingeron, Török, Pálfiy, Prieteni: Curia, Tóth, Wittmer, Alberiszky, Bolváry, Kiss, Ermez, Strzalka, Orbán, Böhm, Butyka, Dreucean.

AAC B)—Prieteni B) 217:148. Az AAC tartalékjai szerették az egyetlen kellemes meglepetést és jó eredménnyel könnyen győztek a gyengékedő Prieteni tartalékok felett 40+53+75+49-es menetekkel, míg a Prieteni 44+34+34+36-os menetekkel játszott. AAC: Halic I., Varga II., Graf, Pevsek, Laubender, Rácz, Lészay, Renyé, Buchsbaum, Mezei I., Brunhuber, Horváth III. — Prieteni: Oligorescu, Terbanca, Fill, Dittrich, Rennich, Sárközy, Bauer, Vizvári, Rauchbauer, Rosenzweig, Miloszláv, Nagy.

INFRAȚIREA—TRANSILVANIA 190:184. A II emberrel felálló és végig játszó Infrătirea csak küzdelem után nyerte meg mérkőzését a hálszerencsével küzdő Transilvania ellen, mely elmaradt multheti pompás teljesítményétől. Az Infrătirea részeredményei 36+53+50+51, míg a Transilvaniáé 54+33+44+53 voltak. Allár erőlyes játékező volt. — Csapatok: Infrătirea: Pascu, Filinás, Hanga, Kiss I., Mozák, András, Merk, Kiss II., Kertész, Nagy II., Fritz. — Transilvania: Faludi, Macskássy I., Réfalvi, Macskássy II., Nacchitz, Nicorai, Tamás, Szigeti, Szuck, Somor, Hetzer, Macskássy III.

Transilvania B)—Infrătirea B) 176:126. Az Infrătirea B) is hiányosan, csak 10 emberrel állott fel és így a Transilvania-tartalék megerősítés nélkül könnyen nyert. A Transilvania 34+44+44+54-es az Infrătirea pedig 26+24+41+35-ös menetekkel játszott. Transilvania: Feies, Jaeger, Czimer, Filrbacher, Szabó, Puskel, Blum, Simonsits, Wagner, Söki, Filimon, Martin, Infrătirea: Illés, Böhm II., Révész, Schauer, Dullan, Tucudean, Hévízi, Cuicdan, Barbieri, Böhm III.

METALURGISTUL—FORTUNA 177:115. Mindkét csapat tudása alatt játszott a Metalurgist azonban egyenletesebben, így könnyen nyerte a mérkőzést. A vasasok menetei 35+45+43+54, míg a Fortuna menetei 54+26+30+35 voltak. Bíró: Weszely. Ki körülményekkel vette a mérkőzést Csapatok: Metalurgist: Szendrei III., Szilágyi, Szendrei II., Boczonvi, Gregorik, Tyahor, Grosz, Matócsi, Ardelean, Gócs, Pon II., Szendrei I. Fortuna: Morcut I., Földi, Molnár, Botka Csizre, Késő, Frank, Morcut II., Minichshojer, Albu, Nuver, Tamás.

Metalurgist B)—Fortuna B) 167:118. A Vasas-tartalék átlagát játsza, könnyen győzött 36+35+53+43-as menetekkel, míg a Fortuna 43+22+26+27-es menetekkel ért el. Metalurgist: Fekete, Potzova, Ponta, Vékus, Bogdan, Kozák, Mike, Molnár, Oprean, Lengyel, Farsang, Fortuna: Schwartz, Bedő, Mühlberger, Nádaski, Juhász I., Nasic, Kulcsár, Muntean, Báthori, Juhász II., Kiss, Mateovics.

SZOMBATON ESTE LEJÁTSZOTT PRIETENI B)—FORTUNA B) csapatbajnoki mérkőzést a Prieteni nyerte 186:108 arányban. Menetek: 35+44+62+45. illetve 27+17+26+38 voltak.

Az Infrătirea egyéni versenye szerdán este nyert befejezést és a holtversenyeket elődöntő rádobások után a következő eredmény alakult ki: 1. Filipás (Infr.) 17 fa, 2. Kiss (Infr.) 17 fa, 3. Lammert I. (Priet.) 17 fa, 4. Nuver (Fort.) 17 fa, 5. Mozák (Infr.) 17 fa, 6. Nagy II. (Infr.) 17 fa, 7. Botka (Fort.) 16 fa, 8. Pascu Gh. (Infr.) 16 fa, 9. Turtueren I. (AAC) 16 fa, 10. Földi (Fort.) 16 fa.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Értekezlet Temesvárott a hadfelszerelési bönök jegyzésének ügyében

Temesvári munkatársunk jeleni: Az ujonnan kibocsájtott hadfelszerelési bönök előjegyzési ügyében vasárnap délelőtt Temesvárott a Kereskedelmi és Iparkamara palotájában nagygyűlés volt, melyen a temesvári és bányási kereskedő és ipari társadalom vezetői és az egyes céhek elnökei vettek részt. Az ülésen megjelent **Marta Alexandru dr.** királyi helytartó is, akit nagy lelkesedéssel fogadtak. Az ülést **Besa Cornél dr.** mérnök, képviselő, a Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke és a Kereskedők Egyesületének elnöke nyitotta meg, aki miután üdvözölte a megjelenteket, elmondotta, hogy a hadfelszerelési bönökkel kapcsolatosan úgy a Kereskedelmi és Iparkamara, mint a Kereskedők Egyesületének vezetősége elhatározta, hogy nagyszabású akciót indít.

A különböző hozzászólások után szólásra emelkedett **Marta Alexandru dr.** királyi helytartó is. A helytartó elmondotta, hogy mindig **védelemben részesítette és részesíti a tisztességes kereskedelmet és ipart.** A kereskedőt sohasem szabad bünyösnek mondani, ha drága árut drágábban ad tovább. Ellenben bünyös akkor, ha az olcsón kapott árut bünyös nyereszkedési vágytól hajtva drágán bocsátja forgalomba. **A tisztességes kereskedelmet és ipart minden erejével támogatja, de a tisztességtelen üldözni fogja.** A hadfelszerelési bönök jegyzésével kapcsolatosan rámutatott arra, hogy ez az egyének érdekében történik, mert nyugodt és békés körülmények között az ipar és kereskedelem nyugodt menete is biztosítva van. A nyugalmat és biztonságot pedig a hadsereg biztosítja.

Részletes tájékoztatás a választójog érvényesítésének feltételeiről

A N. U. F. magyar alosztályának hivatalos közleménye

A Front magyar alosztálya az alábbi hivatalos, részletes felvilágosításokat tartalmazó tájékoztatást juttatta el hozzánk:

Az új közigazgatási törvény szerint a községi választói névjegyzékeket a községi elöljáróságok minden év decemberében készítik el. Szükségesnek látjuk tehát, hogy a közigazgatási törvény végrehajtási utasításában foglalt vonatkozó intézkedéseket az alábbiakban ismertessük: **Választói jogosultsága van azoknak a férfiaknak és nőknek, akik román állampolgárok 1939. december 31-ig betöltötték, vagy betöltik 30-ik életévüket, ténylegesen gyakorolják a következő foglalkozások egyikét: 1) mezőgazdasági és testi munka, 2) kereskedelem és ipar, 3) szabad foglalkozás, továbbá nem méltatlanok és nincsenek olyan helyzetben, hogy ez összeférhetetlen legyen a választói jogosultsággal, végül legutóbb egy évig hozzájárultak a községi terhek viseléséhez.** Ez utóbbi feltétel alól kivételt képeznek azok a férfizett nők, akiknek a férje községi adót fizet.

A választói névjegyzéket a községi bíró (polgármester) állítja össze, személyes felelősségére, a községi jegyző, vagy városi titkár segítségével. A választói névjegyzékbe való belegyzés hivatalból történik a községi tagok főkönyve, vagy bármely más felvilágosítás alapján, végül az érdekelt fél kérésére. A választói névjegyzékek összeállításának kezdetét hirdetmény útján kell a községi lakosok tudomására hozni.

Az ilyenformán elkészített választói névjegyzékeket január hó folyamán 15 napra ki kell függesztetni a községi előljárási helyiségnél. Mindazok, akik kimaradtak a névjegyzékekből utólagos bejegyzésüket kérhetik a kifüggesztés napjától számított 15 napon belül az illetékes járásbíróshoz benyújtott előterjesztés útján.

A járásbíróshoz az előterjesztések felett sürgősen határoz. A járásbíróshoz végzése ellen a közléstől számított 15 nap alatt fellebbezéssel lehet élni az illetékes törvényszékhez.

Felszólítjuk tehát mindazokat a magyar

Tudnivalók a karácsonyi katonacsomagok továbbításáról

Bucurestiből jelentik: A karácsonyi ünnepekre a hadsereg céljaira felajánlott élelmiszerajándékokkal kapcsolatban a hadügyminiszterium a következő közleményt adta ki:

„Az összpontosítási körzetekben tartózkodó csapatok számára bort, cukrot, cukrot, sonkát, füstölt húst, füstölt kolbászt, szalonmárt, rizst, csokoládét, dohánytermékeket lehet küldeni, illetve minden olyan élelmiszert, amely legalább 15 napig nem romlik el. Ezeket az ajándékokat az összpontosítási körzetekben levő katonai egységek parancsnokságaihoz lehet eljuttatni. Minden ajándékozó átvételi elismervényt kap.”

származású állampolgárokat, akik valamilyen okból kimaradtak a közigazgatási választói névjegyzékekből, hogy a törvény által előírt határidőn belül jelentkezzenek a községi előljárási helyiségnél.

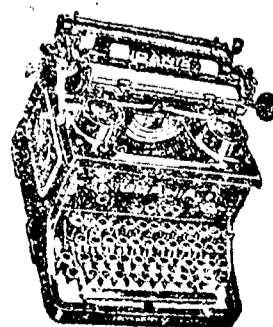
Megnyílt az ATE pompásan sikerült jubileumi amatőr fényképképzőművészeti kiállításának

Vasárnap délelőtt nyílt meg ünnepélyes keretek között az Aradi Torna Egyesület második országos amatőr fényképképzőművészeti kiállításának, amelyet a magymultu egyesület fennállásának 60-ik évjubiléuma alkalmából rendeztek meg. A volt Palace-kávéház nagytermében megrendezett fényképképzőművészeti kiállítás nagy érdeklődés nyilvánult meg és így az aradi résztvevőkön kívül az ország különböző városaiból is sokan küldték el felvételeiket a kiállításra. Az ATE második országos amatőr fényképképzőművészeti kiállítását vasárnap délelőtt 11 órakor **Cotiuin Romulus dr.** az egyesület társelnöke nyitotta meg és szép beszéd keretében mutatott rá a fényképképzőművészeti kiállítás jelentőségére. A nagyszámú versenyzőn kívül versenyen kívül résztvettek a kiállításra: **Kelly Zsigmond, Pécsy Ödön, Buzáky Márton,** az aradi Foto Club tagjai 15 képpel, az aradi római katolikus gimnázium gyűjteményének egy részével, valamint az ATE első kiállításának 32 dínyertes képével.

A bíráló bizottság, amelynek tagjai: **Belezna, István, Faix Jaques, Fischer Aladár, Guld Emil, Nici Lazar dr., Pécsi Ödön, Toader Iulian** voltak a turista-, tájkép-, zsáner- és arckép-csoport kiállítói közül az alábbi résztvevőknek juttatta a díjakat:

Arckép: Első díj: **Vészi Tibor,** 2. **Weissmann Károly** Kolozsvár, 3. **Virgil A. Mihulin,** 4. **Vetro István.** Népviselő: Első díj: **Mahler Pál,** 2. **Dávidházy Kálmán,** 3. díj: **Denndorf Rudolf** Bucuresti, 4. **Ion Udriste-Olt,** Bucuresti, **Zsánerképek:** Első díj: **Boeva György,** 2. **Weisz Arnold,** 3. **P. Sizmman Gedeon,** 4. **Viorel Suciu,** 5. **Virgil A. Mihulin,** 6. díj: **Denndorf Rudolf,** 7. **Weissmann Károly,** 8. díj: **Papp Sándor,** Tájkép: Első díj: **P. Sizmman Gedeon,** 3. **Ion Udriste-Olt,** 3. **Suciu Viorel,** 4. **Phoebus Zimmels,** 5. **Kádár Ernő,** 6. **Nádray Nándor,** 7. **Weisz Ignác** Kolozsvár, 8. **Zathureczky Zs. László,** 9. **Peláu Mihai,** 10. **Kovács Ágoston,** 11. **Szántai Zoltán,** 12. **Iuliu Wessely,** Steierdorf, **Turistaképek:** Első díj: **Viorel Suciu,** 2. **P. Sizmman Gedeon,** 3. **Ördög Sándor** Brassó, 4. **Ion Udriste-Olt,** 5. **Dávidházy Kálmán,** 6. **Mitrovici Victor,** 7. **Grumáz László,** 8. **Weisz Ignác,** 9. **Szántai Zoltán,** 10. díj: **Denndorf Rudolf,** 11. díj: **Halic Péter,** 12. **Kardos Béláné.**

Hasznos, értékes

árfelemelés

nélkül

kaphatók, új, használt

kis és nagy

írógépek

SZEGFU Str. Bratlanu 7. Tel.: 11-44.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény bizonyos intézkedéseinek módosítását kéri a kiskereskedők

Eredményes tevékenységről számoltak be az Arad és Vidéke Kiskereskedők Szindikátusa választmányi ülésén

Vasárnap délelőtt Engel Gyula elnöke mellett érdekes tárgysorozattal tartott választmányi ülést az Arad és Vidéke Kiskereskedők Szindikátusa. Az elnök a napirend előtt a hadfelszerelési bonok jegyzésének kérdéséről számolt be és felszólította a kiskereskedőket, hogy anyagi tehetségükhöz mérten vegyenek részt a jegyzésben, majd pedig bejelentette, hogy a Szindikátus főnöke, Lapusca Teodor 10 ezer leiel nyitotta meg a jegyzést.

Ezután az elnök ismertette az üzérkedés leküzdéséről szóló új törvény intézkedéseit és közölte, hogy a Szindikátus, amely tagjainak mindenkor rendelkezésére állt, azonnal elkészítette a szükséges nyomtatványokat és azok kiállításában a tagok rendelkezésére volt. Sikerült a Szindikátusnak a város vezetésénél történt közbenjárás eredményeképpen elérnie, hogy a kimutatásokba a kiskereskedőknek ne kelljen beírniuk a raktárkészletet és a város vezetősége intézkedett az iktatóhivatalnál, hogy a kimutatásokat kísérő kérvényeket helyvegmentesen is elfogadják. Ugyancsak eljár a Szindikátus az adóbizonylatok ügyében is. A törvény értelmében ugyanis a kiskereskedők a pénzügyvizsgálatságtól igazolványt kell kérniük évi adójukról és a bizonyítványt ki kell függeszték üzleteikben. A bizonyítványok kiadása késett, mert a pénzügyvizsgálatság attól tette függővé a bizonyítványok kiadását, hogy a kereskedők rendezzék adóhátralékaikat. A Szindikátus a Kereskedelmi és Iparkamara révén járt közben az ügyben és ennek eredményeképpen Pinteá pénzügyvizsgáló utasította a pénzügyvizsgálatság tisztviselőit, hogy az említett bizonyítványokat minden formáság nélkül adják ki.

A nagykereskedők kicsinybeni eladása

Az elnök a továbbiakban megemlékezett az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény azon intézkedéséről, amelynek értelmében

a kiskereskedelemmel foglalkozó nagykereskedők a kicsinybeni árusítás esetében csak a kiskereskedői hasznot számítják fel.

ami azt jelenti, hogy kénytelenek egyes árukat a nagykereskedői tíz százalékos haszon mellőzésével és csupán a kiskereskedői haszon felszámításával 10 százalékkal olcsóbban árusítani és ezáltal versenyt támasztani saját vevőiknek, a kiskereskedőknek. Ez a körülmény magukat a nagykereskedőket is kellemetlenül érinti, amint azt ők maguk is kijelentették. Ennek a rendszernek következtében a verseny különösen a rizsnél és a pótkávénál érezhető. Az előbbi esetében a különbözet 4-5 leiel, míg a pótkávénál 3 leiel különként. A nagykereskedőkkel folytatott tárgyalások során megállapodtak abban, hogy ezek kiskereskedelmiükben csak a finomabb rizset hozzák forgalomba, hogy ezzel is csökkentsék a versenyt.

A kiskereskedők elhatározták, hogy emlékiratban a törvény olyértelmenben vett módosítását kéri, hogy a nagykereskedők olyan esetekben, amikor kicsinyben hoznak forgalomba árut, úgy a nagykereskedelmi, mint a kiskereskedelmi hasznot felszámíthassák, mert a jelenlegi rendszer mellett a kiskereskedők súlyos károkat szenvednek annak a versenynek következtében, amelyet a nagykereskedők kénytelenek okozni.

Az árak kérdésével kapcsolatban az elnök jelentés megemlékezett a petroléumárak kérdéséről is. Az elnök közölte, hogy a petroléumvállalatok a közelmúlt napokban a petroléum literiért 4.90 leielért hozták forgalomba, annak ellenére, hogy a maximális ár 4 leiel. Több vállalatot megbírságotlaktak és jelenleg a

vállalatok ismét maximális áron adják a petroléumot. A jelenlegi rendszer azonban nem felel meg a kiskereskedőknek. A vállalatok ugyanis 4 leielért adják a petroléumot és ezt a kiskereskedők a maximális árra való tekintettel ugyancsak 4 leielért kényszerülnek továbbadni, vagyis a petroléumon semmit sem keresnek. Ezért a Kereskedelmi és Iparkamara útján emlékirattal fordulnak a nemzetgazdasági minisztériumhoz és azt kéri, hogy külön állapítsák meg a petroléum nagybeni és külön a kicsinybeni maximális árát, annak szem előtt való tartásával, hogy a kiskereskedőknek literenként legalább 50 banis hasznuk legyen.

A régebben beszerzett áruk eladási ára

A hozzászólások során Ungár Jenő megemlékezett róla, hogy a kereskedők számára nehéz helyzetet teremt az a körülmény, hogy a még régebben, olcsóbban vásárolt árukat nem hozhatják forgalomba a napi áron, hanem csak az új törvényben megállapított haszon mellett.

— Nem akarunk mi üzérkedni — mondotta. — Ellenben abban az esetben, ha a régebben olcsóbban vásárolt árukat nem a napi áron, hanem az új törvényes haszon hozzászámításával azon alul hozzuk forgalomba, abba a helyzetbe kerülünk, hogy a hozzánk befolyó összegért már nem tudunk ugyanolyan mennyiségű árut vásárolni, mint amennyit eladtunk, tehát ténylegesen ráfizetünk.

A napirenden lévő kérdésekkel kapcsolatban még Márkus Miksa, Hess Jenő, Pintér Adolf és mások szólaltak fel, majd pedig Engel Gyula elnök folytatta jelentésének ismertetését. Ennek során többek között a következőket mondotta:

— Sajnálattal kell megemlékeznem róla, hogy az Erdélyi és Bánáti Kereskedelmi Testületek Szövetsége október hónapban felszámításának kimondására kényszerült. A kereskedők összefogásának hivatása most a Kereskedők Lapjára hárult, amely tíz éves fennállása alatt felvilágosító és tájékoztató tevékenységével eddigi s hasznos társa volt a kereskedőknek.

Az elnök közölte, hogy Temesvárott tárgyalásokat folytatott a temestartományi kereskedelmi testületek szövetségével a szövetségbe való belépésről, azonban a tárgyalások megszakadtak, mert a szövetség azt kívánta, hogy a Szindikátus a hozzáérkező tagdíjak felét a szövetségnek juttassa.

Bejelentette ezután az elnök, hogy a legutóbbi közgyűlés óta 112-en kérték a Szindikátusba való felvételüket, vagyis rövid idő alatt több, mint százal gvarapodott a szindikátus taglétszáma, amely jelenleg 629-et tesz ki.

A földművelésügyi minisztérium felvásárolja a rendelkezésre álló gyapotmagvakat

Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter értekezletre hívta össze a minisztérium vezetőit és igazgatóit, akikkel ismertette az ötéves tervvel kapcsolatos elgondolásokat. A miniszter kijelentése szerint ennek a tervnek keretében különös figyelmet szentelnek majd a textil-növényeknek. Ezek behozatalára jelenleg évente 4 milliárd leiel költünk. Ugyancsak nagy figyelmet fordítanak majd az ipari növényekre, valamint az olajmagvak termelésére.

Bejelentette a miniszter, hogy a minisztérium textiligazgatósága nagyobb önállóságot kap majd és azt jobban kifejlesztik. A kormány határozata értelmében a rendelkezésre álló összes gyapotmagvakat felvásárolják

Négy lei és 50 bani Aradon a petroléum maximális ára

A Monitorul Oficial december 9-iki számában közli a nemzetgazdasági minisztérium rendelkezését a petroléum új maximális árával kapcsolatban. A rendelkezés értelmében a petroléum ára a finomítottknál 2.75 leiel, ami pedig az egyes megveszékelyek forgalomba kerülő petroléum árát illeti, ezt külön állapítja meg a rendelkezés. Eszerint Aradon a petroléum ára a raktárakban, vagy a viszonfeladóknál literenként 4.50 leiel, ami azt jelenti, hogy 50 banival emelkedik a petroléum eddigi maximális árát. A közlésekben az ottani előjáróságok a megveszék helyi árához viszonyítva állapítják meg a petroléum maximális árát. Azon esetekben, amikor a városok illetéket vetnek ki a petroléumra, ezt hozzászámítják a miniszteri rendeletben megállapított maximális árhoz.

= NÉMET TŐKE REKAPCSOLÓDÁSA A ROMÁNIAI PETROLÉUMIPARBA. A Brünn-Königsfelder Maschinenfabrik A. G.-vállalat, amely annak idején a Petrol-Block romániai petroléumtermelő vállalatnak egy negyedmilliárd leiel értékben finomító berendezéseket szállított ezeknek a hiteleknek esedékessége alkalmával ajánlatot tett arra, hogy halledő teljelőkövetelésének kiegyenlítése fejében a vállalat részvényeit elfogadja. Az ajánlat alapján megindult tárgyalások eredményül jártak és a Petrol-Block igazgatósága december 14-re rendkívüli közgyűlést hívott össze a létrőlött megállapodás jóváhagyása céljából. A megállapodás értelmében a Petrol-Block 600 millió leiel részvénytökéjét 120 millió leielre szállítja le a részvények névértékének 500 leielről 100 leielre való csökkentése által. Ugyanakkor a részvénytökét 120 millió leielről 470 millió leielre emelik fel. A 350 millió leiel új kibocsátástól 135 millió leiel névértékű részvényt kap a Brünn-Königsfelder teljelőköveteléseit egy részének kiegyenlítése fejében. A kibocsátásból fennmaradó 215 millió leielből 120 millió leiel névértékű részvényt vesznek át a régi részvényesek, míg 95 millió leiel értékesítésük szerint, szintén a Brünn-Königsfelder, illetve annak fő részvényesei vesznek át. A tranzakció folytán tehát a Petrol-Block 470 millió leiel részvénytökéjéből 230 millió leiel névértékű részvény, azaz 49 százalék jut német birtokba, míg 240 millió leiel részben a román, részben a francia részvényesek birtokában marad.

= Enyhítetik a szállításra kerülő élőállatok egészségügyi ellenőrzését. A földművelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a jövőben a vasuton, vagy hajón szállított élőállatokat rendeltetési helyük állomásán csak abban az esetben kell egészségügyi vizsgálatnak alávetni, ha: 1. Az állatok száma és az állatokra vonatkozó egyéb adatok nem egyeznek a kísérő-levelekben foglalt adatokkal. 2. A szállítmányban egy vagy több beteg, vagy döglött állat van. 3. A kísérő-levelekből kitűnik, hogy a szállítmányt csak bizonyos állategészségügyi követelményekkel engedték utnak. Az utóbbi esetben a szállítmány elindításakor a szállító költségére táviratilag értesítik a rendeltetési állomáson lévő illetékes állatorvost.

= A SZABADFORGALMI DEVIZÁK eladási ára december 8-ikán: Dollár 287, francia frank 6.60, svájci frank 72, angol font 1115. A tőzsdén egyébként legutóbb csokély érdeklődés nyílt vámsít meg. A legutóbbi tőzsdenapon 290 ezer dollárt, 14 ezer angol fontot, 200 ezer svájci frankot és 130 ezer belgast ajánlottak fel eladásra, a kereslet azonban rendkívül csekély volt. A külkereskedelmi hivatal eddig, értesülésünk szerint, közel 170 millió leiel értékű fizetési engedélyt adott ki. Egyébként a külkereskedelmi hivatal felhívja az engedélyek tulajdonosainak figyelmét, hogy a kifizetéseket feltétlenül a törvény által megszabott 15 napos határidőn belül eszközöljék. Az említett határidőt semmiesetre sem hosszabbítják meg.

= A NAGYKERESKEDŐK HASZNA. Az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény értelmében azon nagykereskedők, akik közszükségleti cikkek forgalombahovatalával foglalkoznak, ezeknél a cikkeknel az új törvény által megállapított haszon kívül külön 5 százalék hasznot számíthatnak abban az esetben, ha ezeket az árukat november 18-ika előtt szerezték be. Az új törvény ugyanis megtiltja, hogy a nagykereskedő kicsinyben való eladás esetén külön felszámítsa a nagykereskedői és külön a kiskereskedői hasznot. A törvény december 5-ig módot adott arra, hogy a fenti áruk esetében kicsinybeni eladásnál a nagykereskedők a nagykereskedelmi haszonon kívül még 5 százalék hasznot is számítsanak. A nemzetgazdasági minisztérium ezt a határidőt a Monitorul Oficial december 9-iki számában megjelent rendeletével 1939. december 31-ig meghosszabbította.

A moztulajdonosok új kötelezettségei

A látványosságai adóról szóló törvény határozottabb alkalmazása érdekében a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében azon napokon, mikor a mozik nem tartanak előadásokat; még ezeknek a napoknak reggelén kötelesek nyilatkozatot eljuttatni a pénzügyigazgatósághoz, amellyel ezt a körülményt közlik. Ezenkívül a mozik minden hónap végén kimutatást kell beadni a kivétési pénzügyigazgatóságokhoz a hó folyamán bemutatott filmekről és a kifizetett adóról.

A filmkölcsonzők ugyancsak kötelesek havonta kimutatást beadni a pénzügyigazgatóságokhoz az általuk kölcsönzött filmekről, valamint arról, hogy az egyes moziknak hány napra adták kölcsön a filmeket. A kimutatásokhoz szükséges nyomtatványokat az érdekelteknek saját költségükre kell elkészíttetniük.

Árverés az aradi vámhivatalban. A pénzügyminiszter rendeletére a vámközegek által elköszött árukra és tárgyakra az aradi vámhivatalban december hó 20-án árverést tartanak. Az árverésre kerülő tárgyakat egyébként részletesen felsorolja a Hivatalos Lap dec. 4-iki száma.

Munkástakarékpénztárakat szervez a CEC. A legfelsőbb takarékosági tanács ülést tartott Argetoianu volt miniszterelnök elnökletével. A tanács ülésén részletesen ismertették a postatakarékpénztár (CEC) működését, egyben pedig elhatározták, hogy elősegítik a falvakban a takarékosági szellem fejlesztését. Másrészt pedig meg akarják szervezni a munkások takarékosági mozgalmait, külön munkástakarékpénztárak létesítése által. Constantinescu pénzügyminiszter közölte, hogy a takarékosági eszmeterjesztés érdekében a Banca Nationala három, egyenként 100 ezer leies prémiumot létesít, amelyet minden évben a takarékosági napon adnak ki.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, DECEMBER 12

Bucuresti, Radio-Romania, 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Vasile Julea zenekara. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: A zene folytatása. 13.40: Th. Sibiceanu zongorázik. 14: Hírek. 14.20: Régi táncok lemezekén. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania, 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Vokálzene lemezekén. 19.30: Gheorghe Aida hegedül. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania, 20: Radu Patrulius előadása amerikai regényéről. 20.15: A bécsi Kreutzer-együttes. 20.45: Hírek. 21: Rádiózenekar. 21.55: Korálzene lemezekén. 22.10: Hírek. 22.30: Kamarazene. 22.55: Könnyű zene lemezekén. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizá-lásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.45: Rác Zsiga és cigányzenekara. 19.50: Emlékezés gróf Károlyi Sándorra, Dömötör László dr. előadása. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Tannhauser. 21.35: Hírek. 23: Hírek, időjárásjelentés. 0.10: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.30: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

Budapest II, 19.15: Mezőgazdasági felőra. 19.45: Ruszinyelvű előadás. 20.30: Francia nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.20: Debussy: A tenger. Szimfónikus költemény hanglemezről. 21.45: Egy homályos költő. Szobotka Tibor dr. előadása Robert Browningról. A verseket Kovrig

Emil mondja. 22-20: Táncclemezek. 23: Időjárásjelentés.

SZERDA, DECEMBER 13.

Bucuresti, Radio-Romania, 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Costica Dumitrescu zenekara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania, 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.17: Vokálzene lemezekén. 19.35: Kamarazene. 19.55: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania, 20.05: Dr. C. Dojian előadása a szivről. 20.20: Evancia Costinescu és Nella Dimitriu vokálkettőse. 20.45: Hírek. 21: A rádiózenekar Elena Basarab énekszámaival német operarészleteket ad elő. 22.10: Hírek, sporteredmények. 22.30: Cella Dejavan- cea zongorázik. 23: Vokálzene lemezekén. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Farkas Sándor cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizá-lásjelentés. 14.30: Operettrészletek hang lemezről. 17.15: Téli állatvédelem. Hangfelvétel. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.35: Melles Béla zenekara. 20.15: Hírek. 20.25: A rádió szalonzenekara. 21.20: A fekete tulipán. Hangjáték. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.05: Comensoll Mária zongorázik. 24: Hírek, német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Táncclemezek.

Budapest II, 19.15: Olasz nyelvoktatás. 20.30: A legnagyobb véglény. Tasnádi-Kubacska András előadása. 21: Hírek. 21.20: Beszkárt zenekar. 22.30: Mit kell tudnunk az elmeorvászatról? Kluge Endre dr. előadása. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésok ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Bucurestben dolgozott, szakképzett fodrász állást keres. Címét „Önálló” jelígre a kiadóba kér. 5599

ALKALMAZÁST NYER

Idősebb, munkabíró, megbízható minde-nes szakácsnőt jó fizetéssel január el- sejére keresek. Cím a kiadóban. 5598

LAKÁS

Két egymáshányiló, irodának is alkalm- as szoba kiadó a színház mellett. Cím a kiadóban. 5604

Keresek a központban különbejárta, fürdőszobás butorozott szobát. Címeket a kiadóba „Gyár” jelígre. 5603

Kettőszobás, modern lakás belvárosi, új épületben olcsón kiadó. Str. Cosbuc 39. 5608

Háromszobás, modern lakás Str. Bo- lintineanu 4. sz. alatt nagyon olcsón ki- adó 5380

1800 leiért

kiadó a belvárosban 4 szobás, fürdőszobás balkonos lakás. Cím a kiadóban. 5035

VÉTEL-ELADÁS

Jó állapotban levő pesanki bunda eladó. Str. Bocuului Redu No. 4. 5581

Kombinált szekrények, modern, polituros, dió, eladók Comisio biz.-üzletben, Dacia kávéház mellett. 5600

Jókarban levő tiszta gyermekocsit megvételre kerések. Cím a kiadóhivatal- ban. 5558

ELADÓ: Modern tüli-függöny, ebédlő- asztal-terítő, filc diványpárnák és egyéb kézimunkák. FFKETE. Str. T. Serb. 11.

Dióhálok modern formában, olcsó kom- binált szobák íróasztalok, recamierek, ebédlők nagy választékban olcsón kap- hatók. Süllyesztős varrógépek nagy vá- lasztékban. Zalogcéduhálat olcsón hosz- szabbítjuk, előleget nyújtunk. Tempo bizományi-üzlet. Fischer Eliz-palota 5433

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cím a kiadóban.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST

Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „Hungariotel”.

KÜLÖNFÉLÉK

ERIKA írógépszaküzlet — ARAD, Str. Alexandri 5. Telefon 1391. a Nationalkasszaik aradmegyei kévi- selete, fordító, leíró és sokszorosító iroda.

INGATLAN

Belváros szívében

egyemeletes üzleti bérház, részben parkettás lakással, évi 78.000 Lei jöve- delemmel, alkalmi áron, 850.000 Le ért eladó.

Megbizott: **Kiss Lajos „URANUL”** INGATLANIRODÁJA. Str. Eminescu 2. sz., 1. emelet. Schutz-posztóház fellett. Telefon 2561.

HATSÜHEK

INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott)

TELEFON: 26-95

Előnyös ajánlatok:

2.800 ezer: a főtéren emeletes, mo- dern bérház, 4 üzlet, összkomfortos la- kások, 260 ezer jöv. — 2.300 ezer: bel- városi emeletes sarokház, 5 nagy lakás, 400 öl park, kondíciók. — 1.800 ezer: körüli, új, emeletes sarokbérház, 5, mind összkomfortos, hallus lakás, jó jöv. — 1.100 ezer: belvárosi emeletes bérház, 2x4 szobás, parkettás, összkom- fortos, több kis bérlet, alkalmi árban. — 1 millió: a Sugárutnál magasföldes, alapincézett bérház, 4x2 szobás, fürdő- szobás és több kislakás, jó jöv. — 900 ezer: a lánca-térhez közel sarokház, 2x3, 3x2, 3x1 szobás, komplett lakás, fürdőszobák, nagy kert, jó jöv. — 750 ezer: belvárosi új, emeletes bérház, 3 összkomfortos lakás. — 650 ezer: főtéren bérház, 2 üzlet, 5 bérlemény, pince, köz müvek, telekárban. — 600 ezer: belvá- rosi, alapincézett, 1x3, 3x2 szobás ház, 1600 öl gyümölcsös. — 550 ezer: a közköriáshoz közel magasföldes, ala- pincézett négylakásos bérház (mind für- dőszobás), jó hozam, kedv. fiz. felt. — 500 ezer: a színházhoz közel magasföld- sztes, alapincézett sarokház, háromszo- bás, fürdőszobás lakások, nagy front és telek. — 450 ezer: a rendőrséghez kö- zel belvárosi, 3x2 szobás, teli lakásból álló sarokház, elielezhető nagy telek, jó hozam. — 400 ezer: a Máriaesti-ucca- nál magasföldes, alapincézett bérház, 1x3, 2x2 szobás, fürdőszobás lakások, jó hozam, kert. — 350 ezer: a Catedralei- térhez közel, magasföldes bérház, 2x2, 8x1 szobás, teli lakás, 42 ezer hozam, kedv. fiz. felt. — 300 ezer: belvárosi, új, négyszobás magánház, pince, kert, beköthető vízvez. — 280 ezer: a liget- nél 2x2, 1x1 szobás, teli lakás, 300 öl kert. — 260 ezer: a volt Erzsébet-mozi- nál, részben új, 1x2, 2x1 szobás, teli lakás, esslg. rollók, kert, jó jöv. — 220 ezer: pernyával üzletes ház, 2x2, 5x1 szobás, teli lakás, pince, kert, 30 ezer jöv. — 140 ezer: 8. sz. járat mellett, részben új, 2 lakásos, 360 öl gyümöl- csős, telekárban. — Földök. — Telkek. — Szőlők. — Kölcsön betáblázásra.

Legújabb jelentéseink:

Svédország is támadástól tart

Helsinki. Elfogott orosz tiszteknél talált szovjet térképeken Észak-Norvégia és Észak-Svédország a Szovjethez tartozik. A finn külügyminisztérium ezeket a térképeket bemutatta Oslóban és Stockholmban, ahol nagy felháborodást keltettek.

A News Chronicle Svédország helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy a svéd közvélemény mind ellenségesebb magatartást tanúsít a Szovjetunióval szemben. Az a meggyőződés vált úrrá, hogy a Finnország elleni orosz támadás Svédországot is fenyegeti. Miután Finnországot a svéd határ első védelmi vonalának tekintik, azt kívánják, hogy ezt a védelmi vonalat azonnal megerősítsék. Németország magatartásáról a lap azt írja, hogy a Szovjetnek szabad kezét kíván biztosítani, de lehetséges, hogy előbb a svéd fém bányákat megkísérli birtokba venni.

Az első 400 amerikai önkéntes szombaton

szállt hajóra a newyorki kikötőben Finnország felé, hogy fegyveresen siessenek a finn szabadság védelmére. Az első amerikai önkéntesek megérkezését december 20-ra várják.

A különböző svéd szervezetek eddig 3 és fél millió svéd koronát jegyeztek Finnország megsegítésére.

Roosevelt köztársasági elnök tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Prokope washingtoni finn követtel, a finneknek nyújtandó segély ügyében.

Moszkvából jelentik: Szovjetországba érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a Skandináv-államok egyre nagyobb ellenszenvvel viselkednek Oroszország iránt és nagyobb rokonszenvvel fordulnak az angol-francia szövetség felé.

A Szovjet segélynyújtásra szólította fel Esztországot

Tallin szerint viszont Esztországot semleges marad

London. A News Chronicle arról ad hírt, hogy a szovjetkormány felszólította Esztországot, hogy

tegyen eleget az októberben megkötött egyezménynek és támogassa a szovjetszaktokat a Finnország ellen indított akcióban.

Az Esztországot és a Szovjet között létrejött egyezmény ugyanis kötelezi a két szerződő felet, hogy egy harmadik féllel való bonyodalom esetén az egyiknek támogatni kötelessége a másikat.

A Baltis Times nevű félhivatalos hetilap

megállapítja, hogy a Szovjettel jelenleg fennálló segélynyújtási szerződés nem érinti Esztországot hagyományos semlegességét. Ez a szerződés nem követeli Esztországtól semlegességének feladását, amíg egy nagyhatalom támadása nem teremt „casus foederis” beavatkozási okot. A jelenlegi események nem vezettek erre és ezért Tallinnak nincs oka politikája megváltoztatására. A finn-orosz viszályban különben egyik fél sem tekinti magát hadiállapotban lévőnek. Így tehát Esztországot továbbra is semleges marad és tartózkodik minden cselekménytől.

Német békeoffenzíva — Genfben

London. A Daily Express külön tudósítója azt állítja, hogy

a németek újabb békeoffenzívát kezdtek.

Harmincöt német újságíró, akik közül tizenegyen engedélve van a népszövetségi közgyűlésen megjelenni, hatalmas tevékenységet fejt ki a semleges delegátusok között és igyekeznek őket meggyőzni arról, hogy

Németország békét akar. Az egész nyugatot Oroszország ellen kell felvonultatni, mert az Európa ellensége.

Azt állítják mindenfelé, hogy Németország kénytelen volt az orosz politika mellé állni, mert Franciaország és Anglia ellenezte Németország keleti expanziós terveit.

A német béketervvel szemben a Daily Express követeli, hogy tárgyalásokat csak akkor kezdjenek, ha Csehszlovákia függetlenségét a szudetavidék nélkül visszaállítják, Ausztriában népszavazást tartanak és végül Lengyelországot Danzig, a korridor és a poseni kerületek kivételével függetlenítik. (Rador):

A finnek megrongálták a murmanszki vasútvonalat

Basel. Több svájci lap finnországi tudósítójának jelentése szerint a finn légiflotta egységei az esti órákban támadási sorozatot intéztek az oroszok északi főfelvonulási útja, a murmanszki vasútvonal ellen. A támadás sikerrel járt és a legfontosabb vasútvonalat 6 helyen elpusztították. Ezen a vonalon vasárnap este óta szünetel a forgalom.

A külföldi sajtótudósítók értesülése szerint a Petsamo körül lefolyt legutóbbi harcokban az oroszok igen nagy veszteségeket szenvedtek. Csúján egyetlen támadás során 400 orosz katona esett el és ezenkívül sokan estek fogságba. Ugyanebben a harcban a finnek csak 12 katonát veszítettek. Az aránytalan veszteséget az magyarázza, hogy az oroszok ezeken a terepeken nem tudnak tájékozódni. A szovjetszaktok szombat-vasárnapra virradó éjszaka újabb erősítéseket szállítottak partra Petsamo körül. A várostól keletre újabb erős küzdelemre van kilátás, mert itt négy zászlóalj volt az oroszok.

Az angol lapok kiemelik, hogy a Szovjet a husznap óta tartó támadásai során egymillió fönyi katonai erejével a legrettenetesebb fölényével semmi eredményt nem tudott elérni. Valamennyi támadása, partszállási kísérlete és áttörési próbálkozása kudarcot vallott. Kereskov tábornok csapatai harmadizben próbálták meg a kareliai földszorozat áttörni a finnek vonalát. A magas hóban azonban a támadás mindiárt az elején megakadt és három tank felborult. A finn tüzés és repülők szilánkokká bombázták az orosz páncélkocsikat.

A Daily Telegraph szerint a szovjetben harcoló ukrán és kaukázusi csapatok rengeteget szenvednek a hidegtől. Ezek a katonák tüzet szoktak gyújtani, hogy

körülbírt melegezhessenek és ezek a táborúzek jó célpontokul szolgálnak a finn tüzésnek.

Párisból jelentik: A Havas-ügnökség értesülése szerint az ellenségeskedések megkezdése óta az oroszok 150—180 ezer katonát marukba foglaltak, vagy hét hadosztályt összpontosítottak Leningrád környékén. Ezekhez hozzá kell számítani a szovjet motorizált egységeket is, amelyek összesen három brigádból állnak és körülbelül 500 harcikocsival rendelkeznek. A Leningrád—Murmans közötti vasútvonal mentén körülbelül 200 ezer szovjetkatonára sorakozott fel. Az előőrsök csak nagy nehézségek árán tudnak áthatolni a hóborította erdőségeken, hasonlóan nehezen haladnak előre a Ladoga-tó és az Északi Jegestenger felé is. A terep és az időjárás miatt tömeges erőket nem vehetnek harcba és így nehezen bírják átverekedni magukat a finn csapatok állásain. Az 1918-ik évi függetlenségi háború idején a finnek ezen a vidéken csúján 5000 embert vetettek harcba, jelenleg az ország legészakibb pontján a finnek valószínűleg 5, vagy 6 zászlóaljat helyeztek el, míg ezzel szemben az oroszok egy teljes hadosztályt sorakoztattak fel. Petsamo környékén a harcok tovább folynak. (Rador).

Kopenhágából jelentik: A National Tidende finnországi tudósítója azt jelenti, hogy Petsamo környékén nagyarányú útközlet fejlődött ki. A hosszú éjszakák miatt az ellenfelek fényezőket használnak, hogy a csapatmozdulatokat megkönnyítsék. Petsamo környékéről 15 ezer polgári személyt elszállítottak.

Az „Aitendblad” című svéd lap Helsinkiből szerzett tudósítás alapján azt közli, hogy a finn csapatok erélyes támadás után visszafoglalták a Ladoga-tó mentén elterülő Soumosavi várost. A támadás alkalmával a finn csapatok nagyobb egységből álló orosz katonaságot kerítettek be.

Minisztertanács a törvényhozótestületek elnökeinek bevonásával

Bucurestiből jelentik: Hétfőn délelőtt negyed 11 órakor Tatarescu miniszterelnök elnöklété alatt minisztertanács volt, amelyen résztvevett Vaida-Voevod, a képviselőház elnöke, Argetoianu Constantin, a szenátus elnöke is. A minisztertanács megállapította a törvényhozó testületek elé terjesztendő törvénytervezetek tárgyalásának sorrendjét.

Tilea Viorel Bucurestibe utazott

London. A News Chronicle és több délutáni lap jelentése szerint Tilea Viorel londoni román nagykövet szombaton este elutazott Bucurestibe, ahonnan csak december 20-án tér vissza. A követség közlése szerint a nagykövet rövid szabadságra ment.

Németország nem engedélyez fegyverszállítást Finnországba

Berlinből jelentik: A Transocean német hírszolgálati iroda jelentése arról számol be, hogy a német kormány az orosz—finn háború kitörése alkalmából megtiltotta, hogy német fegyvereket, akár közvetlen, vagy közvetett úton Finnországnak szállítsanak. Ugyancsak megtiltotta a német kormány — folytatja a jelentés — hogy olyan olasz repülőgépek szálljanak keresztül Németország felett, amelyeket Finnországba indítottak. Ezek alapján nem felel meg a valóságnak az a külföldön elterjedt híradás — állapítja meg a német hírszolgálati iroda — amely a legutóbbi napokban külföldön elterjedt, hogy Németország továbbra is fegyvereket szállít Finnországnak, vagy megengedné, hogy Németországon keresztül történjen fegyverszállítás a finneknek. A német kormány ezen álláspontját közölték illetékes szovjetorosz körökkel is.

Finnország reméli, hogy nem marad el a helsinki-olimpiász

Helsinkiből jelentik: A finn olimpiai bizottság kiáltványt intézett a világ összes sportolóihoz. A kiáltvány szerint a bizottság reméli, hogy az események alakulása nem fogja megakadályozni a nagyszabású sportünnepek megrendezését. A finn nép reméli, hogy addig békés állapotok állnak helyre és a terv megvalósításának nem lesz semmi akadálya.

A kiáltványra elsőnek az amerikai atlétikai szövetség válaszolt és annak a reményének adott kifejezést, hogy versenyzői megjelenhetnek majd a helsinki olimpiász versenyein.

A párisi Moszkva-utat Helsinkire keresztelik át

Párisból jelentik: Páris városi tanácsa hétfő délután ülést tartott. Az ülésen több tanácsos felszólalásában azt indítványozta, hogy Páris egyik fontos utvonalát Helsinkiről nevezzék el. Többan indítványozták, hogy a Moszkváról elnevezett utvonalat kereszteljük át Helsinkire. Ezt el is fogadták és Páris városi tanácsa ilyen értelemben terjesztette elő jelentését az uccakeresztelést végző bizottságnak.

Végleges Olaszország kilépése a Népszövetségből

Rómából jelentik: A Stefani távirati ügnökség közli, hogy Olaszország és a nemzetek szövetsége között megszakadt minden kapcsolat, mivel az intézmény alapszabályainak megfelelően eltelt az a két év, amikor Olaszország bejelentette a Népszövetségből való kilépését. A Popolo d'Italia jegyzéket közöl, amelyben élesen kikel az angol blokádnak a német kivételre történt kiterjesztése ellen.

Halálra ítélik a müncheni merénylőt

Kopenhágából jelentik: A Berlinske Tidende című lap berjini tudósítója úgy tudja, hogy Georg Ejsert, a müncheni merénylőt tettesét köztársasági halálra ítélik.